

\h SANTIAGO

\t Santiago

\s Jacobo Jmu² Cáun² Sí² Hi³ Ca³týn¹ Tsá² *Judíos,

\ss Tsá² Má²tiáunh¹ Ĥí¹ Hliáun³

\c 1

\p

\v 1 Jná¹³ la³² Jacobo, tsá² lən³ jná¹³ jan² *tsá² má²dí¹hlánh¹ joh¹ Dió³² jý³
Jesucristo Tý³² Juo¹³ dí², juanh³² jná¹³: “Hia² hnoh²”, tá¹ quia³tún³ nió³ hnoh²
tsá² *Israel, tsá² má²ná¹yanh³² náh² tá¹ cáun² hngá¹máh³.

\s Dió³² jmu² hi³ lē³ quia³lín³ jmē¹ tsē³ tsáu²

\p

\v 2 Hnoh² reh², ma³hiún¹³ hnoh² honh² lý³ua³ cáun² hi³ quiunh³² náh², \v 3 quí¹
la³ cun³ hi³ má²ca³lý³ ĥíh¹ hnoh² jáun² hi³ tý³ jlánh¹ bíh¹ re² lē²týn² tsú² hi³ jmu³
juenh² tsē³, nē¹juáh³ zia³² hi³ cá² lau²³ ca³tý²¹ hi³ taunh³² tsú² jáun² ta²¹. \v 4 Hi³
jáun² né³, chá¹ hnoh² cáun² honh², hi³ jáun² lē¹³ lý³týn² hnoh² re² hi³ jmúh¹³ náh²
juenh² honh², hi³ jáun² hnoh² lē¹³ lən³ náh² tsá² má²hún¹ tsē³, tsá² má²ca³hiá²
ca³taunh³ ca³la³ tán¹ hián² cu³tí³, la³ cun³ tsá² tiá² hi³ lý³hniauh²³ hí¹ cáun²
ñí¹con² yáh³.

\p

\v 5 Lý³ua³ jan² hnoh² tsá² tiá² re² má²jniá³ jmē¹ honh² náh², mē¹ náh² ĥí¹con²
Dió³², hi³ jáun² lē¹³ hián¹³ náh², quí¹ hí³ bíh¹ cue³² ca³la³ hi³ lē¹ má²tú²
má²ziáun²³ ĥí¹con² ca³la³ jən³² tsáu², ha³ tiá² jin²³ yáh³ tsú² tsá² hiú² tsá² mý³²
ñí¹con². \v 6 Tý³la³ hniáuh³² mē³² tsú² hi³ hu²¹ cáun² tsē³ má¹ná¹, hí¹ cú¹pih²¹
yáh³ tiá² hniáuh³² hu²¹ tun³ tsē³ tsú²; quí¹ nē¹juáh³ hi³ hu²¹ tun³ tsē³ tsú², jáun²
lən³ tsú² la³jmē¹ lē³ cu³ jláy³ jmē²miih²¹ bíh¹, hi³ hlia³² chí³ tý³ hlá² tý³ nē². \v 7
Tsá² la³ hí³ tiá² hniáuh³² yáh³ hi³ cáun² lē¹ lən¹³ hi³ hiáuh³ hi³ jmē¹ cué²¹ jáun²
Dió³² Juo¹³ dí²; \v 8 quí¹ tsá² la³ hí³ dá² cáun² lē¹ tē² lē¹ jeinh³² tsē³ tý³ hlá² tý³ nē²
bíh¹.

\p

\v 9 Hi³ jáun² né³, cue¹ jmu¹ tsah³ tsá² reh² dí², tsá² tsē¹juē³, quí¹ cun³ñí¹ hi³
má²ca³ta³zanh¹ tsú² re². \v 10 Hi³ tsá² hánh³ né³, cue¹ jmu¹ tsah³ quí¹ cun³ñí¹
hi³hliá² má²ca³méih³ hi³ quien² tsú², quí¹ tsá² ná¹hánh³ dá² lən³ la³jmē¹ lē³ lí¹³ hi³
tiá² má²hē² bíh¹. \v 11 Quí¹ nē¹ má¹ca³hiá² hiú², hi³ má¹lý³² jáun² né³, chei³²
lən³², jáun² lē²quiéin² bíh¹ náy², hi³ suh³² siáh³ lí¹³ quioh²¹, jáun² lē¹ ca³há²
ca³nga² bíh¹ hi³ jmē¹ jniá³ jáun² chú³² lən³². La³ jáun² bíh¹ quiunh³² uá²jáy³² tsá²
hánh³, cu³diá²jan² bíh¹ tsá²hín³ tsú² tá¹la³ cuá¹jmu² jáun² tá¹³.

\s Jun³juáh¹³ Dió³² yáh³ jmu² hi³ lē¹ hen² tsē³ tsú²

\ss hi³ tiá² ca³tý²¹

\p

\v 12 Hen³ ma³ jmē¹ ren² tsá² tion² tsē³ ca³la³ jē³² hi³ quiunh³²; quí¹ nē¹
má¹ca³nga² tsú² la³jē³² hi³ jáun², hiáuh³ bíh¹ tsú² la³ cun³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³²
jáy¹³ hi³ cué³² ĥí¹con² tsá² hniau³ dí², hi³ lē¹³ zian² dí² quionh³ tsá² ca³cah¹³ hí³
jmáy¹ quionh³. \v 13 Tý³la³ nē¹juáh³ ca³chó³² cáun² jmáy¹ hi³ hniá¹ tsú² cáun² hi³

tiá² ca³tý²¹ né³, tiá² hniáuh³² yáh³ hi³ cáun² lə¹ lən¹³ tsú² hi³ Dió³² bíh¹ cá² lau²³ cun³quionh³ hi³ hlah³ jáun². Quí¹ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² lə¹³ hi³ hen² tsə³ Dió³² hi³ hlah³, sa³jun³ cá² lan²³ tsú² tsáu² cun³quionh³ hi³ hlah³. \v 14 Tý³la³ nə¹juáh³ hi³ hniá¹ tsú² la³ cun³ hi³ tiá² ca³tý²¹ né³, jáun² hi³ jáun² má²ja³² ca³la³ tý³ ñeh² hñu³ tsə³ hnga² bíh¹ tsú²; quí¹ hñu³ tsə³ hnga² bíh¹ tsú² dí¹quian¹ hi³ jáun². \v 15 Hi³ nə¹ má¹ca³lən¹³ tsú² jmu³ la³ cun³ hi³ má²hniá¹ jáun² jmu³ né³, má¹jáun² má²lə¹³ tso³ bíh¹. Jáun² nə¹ má¹ca³ly³ pin³ tso³ tán¹ hián² cu³tí¹³ né³, jáun² má¹jáun² má²jún³ bíh¹ tsú² ñí¹con² Dió³².

\p

\v 16 Hnə² reh², tsá² hnəu³ jná¹³ lən³², ha³ lə² lə¹ cuə¹ lý³can² hnə²; \v 17 quí¹ ca³la³ jy³ly³² hi³ chu²¹, jy³ la³jə³² hi³ quien² ca³la³ tán¹ hián², cáun² lə¹ cuə³² bíh¹ Dió³² Jméi² dí², Tsá² cuá³ hñu³mý³cuú². Hí³ bíh¹ Tsá² lən³ mí¹zloh²¹ quioh²¹ la³jə³² joh¹ hi³ jniá³ jáun² tý³ chí³cuú²; Dió³² Tsá² lən³ la³ má²lən³ jáun² yáh³. Tý³la³ Tsá² hí³ má¹ná¹, tiá² zan² yáh³ la³jmə¹ za² joh¹ hi³ ja³² jáun² chí³cuú², hi³ cáun² lə¹ jmu² hính¹³ tý³ hlá² tý³ nə². \v 18 Hí³ bíh¹ Tsá² ca³lən¹³ hi³ ma³jniau² dí² hi³ hmaý²¹ cun³quionh³ jú¹ tson² quioh²¹. Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, má²láy³ dí² tsá² má²ná¹chan¹ ñí¹con² tsú² ja¹ quioh²¹ la³jə³² hi³ ca³jmu³ tsú² jáun², la³jmə¹ má²ná¹chan¹ jáun² la³jə³² hi³ lau³² la³ñí¹.

\s Tsá² má²tí³² la³ cun³ hi³ náý³²

\p

\v 19 Hi³ jáun² né³ reh², tsá² jlánh¹ hnəu³ jná¹³, hniáuh³² lý³ ñíh¹³ náh² hi³ tianh¹³ náh² hua³jan²¹ hi³ náýh¹ náh² jáy¹³ hi³ hleh³² tsáu²; tý³la³ tiá² hniáuh³² yáh³ hi³ la³juy³² hléh¹³ hnə² má¹ná¹, sa³jun³ hniáuh³² hi³ la³juy³² má²míh³ honh² náh², \v 20 quí¹ tsá² míh²³ tsə³ cun³ tiá² lə¹³ bíh¹ jmu³ la³ cun³ hi³ tý³² tsə³ Dió³². \v 21 Hi³ jáun² bíh¹ hniáuh³² cháh¹³ hnə² tý³ có³² la³jə³² hi³ tiá² jy² hi³ má²chí¹mý³² jáun² honh² hnə², la³ má²quionh³ jy³ly³² hi³ hlah³ hi³ jlánh¹ má²ca³ly³ hliáun³ jáun²; tý³la³ hi³ nio² re² honh² bíh¹ hnə² cuéh¹ náh² jáy¹³ hi³ lə¹³ lý³ quien² jú¹ tson² hi³ má²ca³jñí³ jáun² Dió³² hñu³ honh² náh², la³ cun³ jáy¹³ hi³ jmu³ hi³ liáun³ náh².

\p

\v 22 Hi³ jáun² hniáuh³² má¹tih²¹ bíh¹ hnə² la³ cun³ hi³ hýe³² jú¹ tson² jáun², quí¹ nə¹juáh³ cáun² tí³ lə¹ náýh³² náh², jáun² la³ jáun² lə¹ lə²can² náh² hmóu³² bíh¹. \v 23 Quí¹ tsá² tí³ lə¹ náý³² jú¹ tson² hi³ tiá² má²tí³² yáh³ tsú² má¹ly³² jáun², jáun² tsá² la³ hí³ dá² lən³ la³jmə¹ lən³ jan² tsá² má²lə²jə³ ñí¹ cun³quionh³ cáun² hu³² bíh¹. \v 24 Quí¹ nə¹ má¹lə²jə³ tsú² lánh³ lə³ ñí¹, jáun² la³juy³² tsá²có³ bíh¹ tsə³ tsú² lánh³ lə³ ñí¹ nə¹ má¹ly³² jáun². \v 25 Tý³la³ tsá² taun² re² ñí¹ liei²¹ chu²¹ quioh²¹ Dió³² né³, liei²¹ hi³ jmu² jáun² hi³ lə¹³ liáun³ tsú², hi³ má²tí³² tsú² re², hi³ tiá² tsá²có³ tsə³ tsú² hi³ náý³², jáun² tsá² la³ hí³ bíh¹ jlánh¹ lý³ hiún² tsə³ ca³tý²¹ la³ cun³ la³jə³² hi³ jmu² jáun².

\p

\v 26 Nə¹juáh³ zian² tsá² lən²³ hi³ jlánh¹ re² má²tí³² cuáh³² quioh²¹, tý³la³ nə¹juáh³ cáun² lə¹ ja³tú² ja³lə²³ bíh¹ ho³ tsú² má¹ly³² jáun², jáun² tsá² la³ hí³ cáun² lə¹ má²can² hnga² bíh¹, hi³ tiá² lin¹ lə²quien² yáh³ hi³ jlánh¹ má²tí³² tsú² jáun²

cuáh³². \v 27 Tý³la³ tsá² má²tí³² cuáh³², cáun² hi³ jý² hi³ hngó³² ta³ ní¹ Dió³²
Jméi² dí² né³, jáun² tsá² la³ hí³ bíh¹ jmu² la³ lá²: Má²hon³ tsú² tsá¹míh¹ hnáy³, jý³
tsá²mý³ hnáy³ nœ² siáh³ ja¹ lý³ua³ cáun² uu³mí²tsý³² hi³ zian² tsú², hi³ hua³hín¹³
tsú² siáh³ hnga² hi³ tiá² ma³quiá¹ jmœ²chí³ quioh²¹ cun³quionh³ hi³ zia³² jáun² ní¹
hué²¹ lá².

\b

\s Tiá² hniáuh³² jmu² tsú² hi³ quien² jan²,

\ss hi³ jan² tiá² quien²

\c 2

\p

\v 1 Hnoh² reh², tsá² tanh²³ náh² ta²¹ Jesucristo Tý³² Juo¹³ dí², Tsá² cú² juenh²,
tiá² ca³týn¹ ya³ náh² jmúh¹³ quien² jan², hi³ jan² tiá² quien². \v 2 Jmú¹³ jáy¹³:
Nœ¹juáh³ ja¹ ní¹ ná¹ngýh³² náh² ca³hi³ jan² tsá² quih³² hmýh³² chu²¹, hi³ tloh³ siáh³
anillo hi³ lœ³ cú¹mí¹níau²¹ cuo² tsú², hi³ tá¹la³ jáun² né³ ca³hi³ siáh³ jan² tsá²
tia³mii² quih³² tse¹ hmýh³² tseh¹, \v 3 tý³la³ nœ¹juáh³ hnoh² jlánh¹ ca³ma³quien¹³
náh² tsá² quih³² hí³ hmýh³² chu²¹, hi³ juoh¹ náh² tsú² la³ lá²: “Ní³ ní¹ chu²¹ lá²”;
tý³la³ tsá² tia³mii² hí³ né³ juoh¹ náh² la³ lá²: “Tý³ ó³² cuá²náu² hnú², ho³lá²dá²
hué³² lýn²¹ lá² ní³”, \v 4 hi³ nœ¹juáh³ la³ jáun² bíh¹ la³ jmuh³² náh² né³, jáun²
má²ná¹jmuh³² náh² quien² jan², hi³ jan² tiá² quien² bíh¹ ja¹ quián¹³ náh² hmóu³²,
hi³ má²ná¹chú¹ ná¹ñih²¹ náh² tsáu² hi³ hu²¹ hlah³ honh² náh².

\p

\v 5 Hnoh² reh², tsá² jlánh¹ hnau³ jná¹³ lœn³², niéi² náh² re² jáy¹³ hi³ juanh²¹ jná¹³
lá²: Dió³² má²ca³quianh³ tsá² tia³mii² zian² ní¹ hué²¹ lá², hi³ jáun² cun³quionh³
hi³ nio² cáun² tsœ³ tsú² ní¹con² Dió³², lœ¹³ lœn³ tsú² jan² tsá² hánh³, ¿tiá¹ tson²?
Tsá² la³ hí³ bíh¹ hiáuh³ jáy¹³ hi³ tsa³tiánh² ní¹ cuá¹quien² Dió³², la³ cun³ jáy¹³ hi³
ca³jmú³ jáun² Dió³² ní¹con² tsá² cu³tí³ hniau³ hí³ dí². \v 6 Tý³la³ hnoh² má¹ná¹,
chin²³ náh² hua³heih²¹ tsá² tia³mii². ¿Haun¹³ juáh¹³ chín¹dí¹ tsá² hánh³ bíh¹ tsá²
jmu² hian² tsœ³ hi³ quin²³ hi³ quián¹³ hnoh² dúh¹, hi³ tú² hna² tsú² siáh³ ní¹ta²¹?
\v 7 Hnoh², tsá² má²ná¹láy¹ náh² Cristo, ¿haun¹³ juáh¹³ chín¹dí¹ tsá² hánh³ hí³
bíh¹ tú² hión³² hi³ jmáy² tsú² dúh¹, hi³ jlánh¹ bíh¹ chu²¹ jáun², hi³ má²ná¹jmáy²
náh² jáun² ta³né³²?

\p

\v 8 Hi³ jáun² né³, nœ¹juáh³ cu³tí¹³ ma³tih²¹ náh² liei²¹ hi³ quien² jáun² la³ní¹, la³
cun³ jáy¹³ hi³ rá¹juáh³ jáun² ní¹ Sí² quioh²¹ Dió³², hi³ juáh³ jáun² la³ lá²:

“Hniáuh³² má¹hno¹ hnoh² tsá²mý³cuóun² renh² la³jmœ¹ hno³ náh² hmóu³²”, jáun²
má²ná¹jmuh³² re² bíh¹ hnoh² nœ¹juáh³ la³ jáun². \v 9 Tý³la³ nœ¹juáh³ jmuh³² náh²
quien² jan² né³, hi³ jan² tiá² quien², jáun² tso³ bíh¹ má²ná¹jmuh³² náh², quí¹ liei²¹
quioh²¹ Dió³² jmu² lín¹ hi³ tiá² jmuh³² yáh³ hnoh² la³ cun³ hi³ ca³tý²¹. \v 10 Quí¹
nœ¹juáh³ jan² tsá² má²tí³² la³jœ³² héih³² quioh²¹ liei²¹, tý³la³ sa³ la³ zia³² bíh¹ cáun²
hi³ tiá² ca³ma³tí³² tsú² má¹lý³² jáun², jáun² má²ren² bíh¹ tsú² tso³, la³juah²¹ dúh¹
hi³ tiá² lœ² ma³tí³² hí¹ cáun² bíh¹ tsú² héih³² quioh²¹ liei²¹ lœ²³.

\v 11 Quí¹ Dió³² ca³juáh³ la³ lá²: “Ha³ lœ² jmú² náh² juón¹”, hi³ ca³juáh³ siáh³:
“Ha³ lœ² jngýh³ náh² tsáu²”. Jáun² né³, uá¹jinh¹ jan² tsá² tiá² lœ² jmú² lœ² tsau³²,

tý³la³ já² jngýh² bíh¹ tsú² tsáu², jáun² ñí¹ nœ bíh¹ tsá²hín³ tsú², hi³ tiá² la³
lœma³tí³² yáh³ tsú² héih³² quioh²¹ liei²¹ jáun². \v 12 Hniáuh³² hléh¹³ hnoh² jý³
hi³ má¹zián¹³ náh² la³jmo¹ zian² tsá² ná¹ñi³² hi³ chau²¹ jmáy¹ tá¹tsý²¹ héih³² ñí¹con²
bíh¹, la³ cun³ lœ³ jáun² héih³² quioh²¹ Cristo hi³ jmu² hi³ lœ¹³ liáu³ dí². \v 13 Quí¹
tsá² tiá² jmu² juenh² tsœ³ ñí¹con² tsáu², sa³jun³ jmu³ yáh³ Dió³² juenh² tsœ³ ñí¹con²
tsú² hnga² nœ¹ má¹ca²chó³² jmáy¹ hi³ ra³tsa² Dió³² héih³² quioh²¹ tsú². Tý³la³
nœ¹juáh³ tsá² jmu² juenh² tsœ³ ñí¹con² tsáu² né³, jáun² tiú²uú² zia³² yáh³ hi³
háynh¹³ ñí¹con² tsú² nœ¹ má¹ca³ta³tsýn¹ tsú² héih³².

\s Cun³quionh³ hi³ jmu² bíh¹ tsú² lý³ lin¹ nœ¹juáh³ tson²

\ss nio² cáun² tsœ³ ñí¹con² Dió³²

\p

\v 14 Hnoh² reh² ħha³ dá² jinh¹ quien² hi³ juáh³ tsú² hi³ nio² cáun² tsœ³ ñí¹con²
Dió³², nœ¹juáh³ tiá² lin¹ hi³ chu²¹ jmu² yáh³ tsú²? ĩCun³ tiá² lœ¹³ bíh¹ liáu³² hi³
nio² jáun² cáun² tsœ³ tsú²! \v 15 Jmú¹³ jáy¹³: Nœ¹juáh³ zian² jan² tsá²mý³ reh² dí²,
ho³lá²dá² tsá²ñuh² hi³ tiá² ha¹ zia³², sa³jun³ zia³² bíh¹ hi³ cuh³ tsú² cun³jmá² cun³
jnia³², hi³ má¹lý³² jáun² né³, \v 16 ma³ jan² hnoh² ti³ lœ¹ juouh³² náh² tsá² hí³ la³
lá²: “Cuánh² cáun² hi³ re² hi³ tyn²; cuœ¹ lý³chanh³² nú², hi³ cuœ¹ conh²¹ siáh³ henh¹
nú²”, tý³la³ já² hí¹ cáun² yáh³ tiá² hi³ lœ¹cuéh³ náh² tsú² má¹lý³² jáun², ħha³ dá²
jinh¹ quien² hi³ juáh³ hnoh² la³ jáun²? \v 17 La³ jáun² bíh¹ lœ³ hi³ tiá² lin¹ zia³²
ñí¹ jmu³ ta²¹ yáh³ hi³ ti³ lœ¹ juáh²³ tsú² hi³ nio² cáun² tsœ³ ñí¹con² Dió³², nœ¹juáh³
tiá² lin¹ zia³² yáh³ hi³ jmu² tsú². Hi³ lœ¹ juáh²³ tsú² jáun² hi³ nio² cáun² tsœ³, jáun²
má²lœ³ la³jmo¹ lœ³ cáun² hi³ jún¹ bíh¹ jaun³².

\p

\v 18 Jáun² né³, lœ¹³ zian² tsá² záyh³² raynh²¹ la³ lá²: “Hnú² bíh¹ jan² tsá² nio²
cáun² honh², tý³la³ jná¹³ né³, lœn³ ná¹ jan² tsá² jmu² ta²¹ bíh¹”. Tý³la³ jná¹³ né³
juanh³²: Ma³li²¹ hnú² ha³ lánh³ rón³² nio² cáun² honh² nœ¹juáh³ hnú² jan² tsá² tiá²
lin¹ zia³² hi³ jmuh³²; hi³ jáun² jná¹³ má¹li²¹ hi³ nio² jáun² cáun² tsýn³²
cun³quionh³ hi³ jmu² ná¹. \v 19 ħHí¹ má²nio² cáun² honh² hnú² hi³ zian² jan²
tán¹ Dió³²? Chú³² bíh¹ nœ¹juáh³ lœn²³ hnú² la³ jáun². Ja³bí¹ jmœ²chí³ hláynh¹ yáh³
ná¹lœn²³ la³ jáun², hi³ ca³la³ quí² juan²³ bíh¹ hi³ juénh². \v 20 Hnú², ĩtsá² cáun¹
nú²! Sá¹nœ² cónh³ jmœ¹ jmu¹ jná¹³ lin¹ hi³ tiá² lin¹ ñí¹ quien² hi³ juáh²³ tsú² hi³
nio² cáun² tsœ³, nœ¹juáh³ tiá² lin¹ zia³² yáh³ hi³ chu²¹ hi³ jmu² tsú². \v 21 Jáun²
né³, ħhaun¹³ juáh¹³ hnga² hla¹ Há²bran²¹, jméi² dí¹hio³ nú¹deh³ dí², ca³lýn³
la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ ñí¹con² Dió³² cun³quionh³ hi³ ca³jmú³ tsú² jáun²,
jmœ¹ ca³jéin³² tsú² jáun² Isaac jon² ñí¹con² Dió³², hi³ ca³ra³tsýn² tsú² jáun² ñí¹hiú¹³
míh¹? \v 22 Jáun² né³, cun³quionh³ la³ nœ² ca³lý³ lin¹ hi³ nio² cáun² tsœ³ tsú²,
ħtiá¹ tson²? Hi³ jáun² bíh¹ ca³hia³ ca³táuh³ tán¹ hián² cu³tí³ hi³ nio² jáun² cáun²
tsœ³ tsú² cun³ñí¹ hi³ zia³² hi³ ca³jmú³ tsú² jáun². \v 23 La³ jáun² bíh¹ ca³lý³tí³ jáy¹³
quioh²¹ Dió³² ñí¹ rá¹juáh³ jáun² la³ lá²: “Dió³² ca³heh³ Há²bran²¹ la³juah²¹ dúh¹
jan² tsá² chun¹ cu³tí³ cun³ñí¹ hi³ ca³chá³ tsú² jáun² cáun² tsœ³”. La³ jáun² bíh¹ lý³
hi³ ca³lýn³ tsú² há²mei²¹ joh¹ Dió³².

\p

\v 24 Jáun² né³, cun³quionh³ la³ nœ² má²ca³ly³ lin¹ hi³ jun³juáh¹³ cun³quionh³ jmáh³la³ hi³ nio² cáun² tsœ³ yáh³ tsú² læ¹³ læn³ tsú² la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ ñí¹con² Dió³², tý³la³ hniáuh³² hi³ zia³² hi³ jmu² bíh¹ tsú² uá²jay³². \v 25 Ja³bí¹ la³ jáun² ca³ly³ siáh³ ñí¹con² hla¹ tsá²mý³ Rahab, tsá² læ¹ jmœ¹ jmú² jmœ¹ tsau³² hí³ hi³ quí² jéin³² hnga². Dió³² ca³heh³ tsá² hí³ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ cu³tí³ jmœ¹ ca³cué³ tsú² jáun² hñú¹³ ñí¹con² tsá² ca³ñí¹quí¹ ñí¹lian¹³ hí³ juú²co¹ tsú², tsá² zéin¹ hí³ hla¹ Josué, hi³ ca³hœ³ tsú² siáh³ cáun² juy³² siáh³ hi³ tsa³tánh¹ tsú² jmœ¹ tý³ ñí¹ tsa³tánh¹. \v 26 Jáun² né³, tiá² lin¹ ñí¹ jmu² ta²¹ yáh³ hi³ ti³ læ¹ juáh³ tsú² hi³ nio² cáun² tsœ³, nœ¹juáh³ tiá² lin¹ zia³² yáh³ hi³ jmu² tsú²; la³jmœ¹ tiá² ta²¹ jmu² ngu³ nœ¹juáh³ hi³ tiá² jmœ²chí³ hu²¹.

\b

\s Ta²¹ hi³ jmu² zœh¹ tsú²

\c 3

\p

\v 1 Hnôh² reh², tiá² hniáuh³² hi³ zian² juóun³² tsá² jmu² pí³ hi³ læn¹³ tý³² ja¹ quián¹³ hnôh², quí¹ la³ cun³ hi³ má²né¹ dí² hi³ tý³ jlánh¹ bíh¹ huáh² tsœ³ héih³² hi³ tá¹tsýn¹ tsá² ná¹lœn³ tý³². \v 2 ¿Haun¹³ juáh¹³ la³jáy³² bíh¹ dí² jmu³² hi³ tiá² ca³tý²¹ dúh¹? Tý³la³ nœ¹juáh³ zian² jan² tsá² tiá² hleh³² hí¹ cu³ jéin³² cáun² hi³ tiá² ca³tý²¹ hléh³², jáun² tsá² la³ hí³ læn³ jan² tsá² má²ca³hiá² ca³taunh³ tán¹ hián² cu³tí³ bíh¹, jan² tsá² má²týn² jmu² re² læn³² héih³² ñí¹con² hnga². \v 3 Quí¹ nœ¹ má¹ca³taunh¹³ dí² mí¹ñí² ho³ tsa³cuá¹, jáun² taunh¹³ jáh³ ta²¹; má¹jáun² né³, má²lœ¹³ bíh¹ jmú¹³ dí² héih³² ñí¹con² jáh³. \v 4 Ja³bí¹ la³ jáun² læ³ siáh³ quioh²¹ mu² cáh¹. Uá¹jinh¹ cáh¹ læn²¹, hi³ pin³ læn³² siáh³ chí³ hi³ hlia³², tý³la³ cun³ jáun² tsá² cuá¹quian³² mu², tióh³² bíh¹ tsú² jmu² héih³² ñí¹con² mu² jáun² hi³ tsó³² juy³² ñí¹ hnió³ tsú² hi³ tsó³² cun³quionh³ zœh¹ mu² hi³ læ³ jáun² cun³quionh³ cáun² jo²¹ hmá² míh¹ hi³ he² jáun² tý³ cu³hna²¹ hi³ hu²¹ jáun² chu³ jmáy². \v 5 La³ jáun² bíh¹ læ³ siáh³ zœh¹ dí² uá²jay³², uá¹jinh¹ cáun² hi³ pih²¹ læn²¹ bíh¹ jaun³², tý³la³ cun³ jáun² hliáun³ læn³² bíh¹ hi³ jmu². Uá¹la³ cun³ cáun² sœ² pih²¹, cun³quionh³ hi³ pih²¹ jáun² bíh¹ læ¹³ có³² cáun² já¹hngá¹ pa²¹ læn²¹. \v 6 Hi³ ja³bí¹ zœh¹ dí² siáh³ læ³ la³jmœ¹ læ³ cáun² sœ². Zœh¹ dí² jáun² bíh¹ jlánh¹ hlah³ la³ cónh³ bíh¹ la³jœ³² ñí¹ pih²¹ ñí¹ siún¹ quiú¹³ dí², hi³ jáun² tá¹ jan² bíh¹ dí² má²tsá²hliánh² læ²³. Sœ² hi³ chí¹hún¹ jáun² zœh¹ dí² ja³² la³ tý³ quiu³juóu³² bíh¹, hi³ jlánh¹ cue³² uu³mí²tsý³² la³ cun³ jmáy¹ hi³ ziaún² dí². \v 7 La³jœn³² ñí¹ jáh³ bíh¹ týn² tsá²mý³cuóun² ma³táyn³², hi³ hí¹ la³ tý³ má²ca³ma³táyn³² yáh³ tsú²; uá¹la³ jáh³ cánh¹, jáh³ ngý³² rón³² hué³², tan³² nœ², jy³ jáh³ jmáy² nœ² siáh³. \v 8 Tý³la³ uá¹jinh¹ týn² tsáu² ma³táyn³² jáh³, tý³la³ hí¹ jan² bíh¹ tiá² hin² týn² ma³táyn³² zœh¹ hnga². Zœh¹ dí² jáun² dá² cáun² ti³ týn² jmu² hlayh³ bíh¹, la³ cun³ hi³ dí¹quian¹ hnga², hi³ jlánh¹ quian³² no¹ huáh² tsœ³ hi³ læ¹³ jngah³. \v 9 Quí¹ sa³ cun³quionh³ zœh¹ jáun² bíh¹ dí² ma³quien¹³ dí² Dió³² Jméi² dí², hi³ cun³quionh³ zœh¹ jáun² bíh¹ dí² siáh³ chú¹ juon¹ dí² tsá²mý³cuóun² raynh²¹ dí², tsá² læ²ma³zian² hí³ Dió³² la³ cun³ rón³² læ³ jáun² nóh³² quioh²¹ dí² hnga². \v 10 Sa³ cáun² ho³ jáun² bíh¹ dí² hue³² jú¹ chu²¹ la³ má²quionh³ jú¹ hlah³. Hnôh² reh², tiá² jmœ¹ ca³tý²¹ cu³tí¹³ yáh³ hi³ læ¹³ la³ jáun². \v 11 ¿Hí¹ læ¹³ bíh¹ hion¹³ jmý² cuóuh³ cu³tsa³² quionh³ jmý² ñeh¹ nœ¹juáh³ cáun² ñí¹ hion² jmáy²

dúh¹? \v 12 Hi³ sa³jun³ háy³² yáh³ huəh² pih²¹ hmá² sí² co², sa³jun³ lə¹³ ha³ siáh³ my³ hmá² sí² co² hmáyh³² uóun²jyeh¹³. Reh², la³ jáun² bíh¹ lə³ siáh³ hi³ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² lə¹³ hion¹³ jmy² cuóuh³ ñí¹ qui³ má²hion² jmy² ñeh¹.

\s Tý³ hñu³my³cuú² bíh¹ ja³² pí³ hi³ lə¹³ lən³ tsú² jan²

\ss tsá² quia³lín³ jmə¹ tsə³

\p

\v 13 Hi³ jáun² né³, nə¹juáh³ ja¹ quián¹³ hnoh² zian² jan² tsá² quia³lín³ jmə¹ tsə³, tsá² cháunh²³ re² chí¹, cuə¹ jmu¹ tsú² lin¹ cun³quionh³ hi³ zian² tsú² hi³ chun¹, jy³ cun³quionh³ hi³ chu²¹ hi³ jmu² tsú². Tý³la³ la³ cun³ qui³ jmu² jan² tsá² quia³lín³ jmə¹ tsə³ má¹na²¹, hniáuh³² jmu³ tsú² hi³ tiá² quien² hnga² tá¹la³ jmu² tsú² jáun² hi³ chu²¹. \v 14 Tý³la³ nə¹juáh³ cuéh¹ hnoh² jáy¹³ hi³ lə¹³ lən³ náh² tsá² ja³²ly³ uóu³² tsə³, hi³ cáun² lə¹ zian² náh² ca³tyn¹ hmóu³², jáun² tiá² ca³tyn¹ náh² jmúh¹³ tonh² hi³ jlánh¹ re² cháunh²³ honh² náh²; quí¹ má²ná¹jləh²³ bí¹ náh² jú¹ tson² cun³quionh³ jú¹ tə¹jáy² nə¹juáh³ la³ jáun². \v 15 Quí¹ jun³juáh¹³ Dió³² yáh³ jmu² hi³ cháunh²³ chí¹ tsú² la³ nə², hmóu³² bíh¹ tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá² hnauh² chí¹ la³ nə². Cáun² hi³ tyn² hmóu³² tsá²my³cuóun² bíh¹ ný³², hi³ cháunh²³ nə² chí¹ tsú² ja³² ñí¹con² tsá² hláynh¹ bíh¹. \v 16 Quí¹ ñí¹ zian² tsá² uóu³² tsə³, tsá² lə¹ zian² jmáh³la³ hi³ ca³tyn¹ hmóu³², jáun² ñí¹ la³ jáun² cáun² tiáunh¹ tsú² cú²tiú² cú²jan³² bíh¹, hi³ zia³² siáh³ la³jáh³ dú¹ ñí¹ hi³ hlah³. \v 17 Tý³la³ la³ cun³ hi³ cháunh²³ jáun² tsə³ tsú² hi³ ja³² ñí¹con² Dió³² má¹ná¹, lə³ cáun² hi³ jy² bíh¹ la³ñí¹ la³ján³. Tsá² quia³lín³ jmə¹ tsə³ la³ hí³ bíh¹ lən³ jan² tsá² jmu² hi³ lə¹³ niau²¹ tie³, jan² tsá² jmu² juen² tsə³, tsá² huá¹ chí¹, tsá² ja³² mí³ tsə³, tsá² jmu² cá² ñí¹ hi³ chu²¹, tsá² jəen³² tsáu² cú²re² he², tsá² tiá² zay³² jē¹. \v 18 Jáun² né³, tsá² má²re² hnié² quioh²¹ tsáu², hi³ hnió³ hi³ zian² tsáu² cáun² hi³ re² hi³ tyn², tsá² la³ hí³ bíh¹ jmu² hi³ tá²tsy²¹ héih³² cú²tso².

\b

\s Tsá² jéih³² hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá²

\c 4

\p

\v 1 ħHe³ láyh³² zia³² hnié² ja¹ quián¹³ hnoh², hi³ tiá² re² tiáunh¹ náh² cá²honh¹? ħHaun¹³ juáh¹³ cun³ñí¹ hi³hliá² dí¹quiaunh²¹ honh² náh² hi³ hlah³ bíh¹, hi³ jáun² hú¹pə² hú¹juoun³² honh² náh², quí¹ cun³ñí¹ hi³ zia³² hi³ hniá¹ náh²?

\v 2 Quí¹ zia³² bíh¹ hi³ hniá¹ hnoh² quioh²¹ tsáu², tý³la³ nə¹juáh³ tiá² la³ ca³ly³ zia³² yáh³ hi³ jáun² quián¹³ hnoh² né³, jáun² cáun² jngy²³ bíh¹ náh² tsú². Hi³ nə¹juáh³ tiá² ca³janh¹ hnoh² hi³ jmə¹ hen² jáun² honh² náh² né³, jáun² cáun² lə¹ ja³² uóu³² honh² bíh¹ náh², hi³ jmuh³² náh² hnié², hi³ quiú² tyn²³ náh² quiúnh¹ tsáu². Cun³ñí¹ hi³ tiá² my³² ñí¹con² Dió³² bíh¹ náh², hi³ jáun² bíh¹ tiá² chanh¹ hnoh² la³ cun³ hi³ jmə¹ hniá¹ náh² jáun². \v 3 Hi³ uá¹jinh¹ my³² náh², cun³ jáun² tiá² hián¹³ bíh¹ náh², quí¹ cun³ñí¹ hi³ hu²¹ siánh³ honh² náh² tá¹la³ my³² náh² jáun², hi³ lə¹ hnáuh² náh² má¹hiúnh¹³ honh² hmóu³² cun³quionh³ hi³ jmə¹ hniá¹ náh² jáun² hian³. \v 4 ħHnoh², tsá² lən³ náh² la³jmə¹ lən³ tsá²my³ juón¹! ħTiá¹ má²ñíh¹ hnoh² hi³ tsá² jéih³² hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá², tsá² la³ hí³ má²lən³ jan² tsá² hon² Dió³² bíh¹? Quí¹ ly³ua³ jan² tsá² tý³² tsə³ hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá², tsá² la³ hí³

má²ná¹háun³ bíh¹ quionh³ Dió³². \v 5 Quí¹ jun³juáh¹³ cáun² ti³ lə¹ rá¹juáh³ yáh³ jáy¹³ quioh²¹ Dió³² ní¹ rá¹juáh³ jáun² la³ lá²: “Jmœ²chí³ Chun¹ ca³tanh² hí³ Dió³² hñu³ tsœ³ dí² jlánh¹ hniau³ dí² ca³la³ hi³ hý³² lœn³² tsœ³”. \v 6 Hi³ jáun² né³, tý³ lý³mí¹ má²ca³ma³hé² ma³mieh² bíh¹ dí² Dió³², la³ cun³ rá¹juáh³ jáun² jáy¹³ quioh²¹ Dió³², hi³ juáh³ la³ lá²: “Dió³² tiá² cué³² jáy¹³ hi³ lœ¹³ lý³ quien² tsá² jmu² quien² hnga², tý³la³ má²hé² má²mieh² tsú² tsá² tsœ¹juœ³ bíh¹”. \v 7 Jáun² né³, jýenh²¹ náh² hmóu³² ní¹con² Dió³²; hi³ jmu³ náh² huáh² chnh³² ní¹con² tsá² hláynh¹, hi³ jáun² cuon³ tsú² ní¹con² náh². \v 8 Jmu³ náh² pí³ hi³ lý³ cuóun³² náh² Dió³², hi³ jáun² Dió³² lý³ cuóu³² siáh³ hnoh². Hnoh² tsá² ná¹ren² náh² tso³, ma³jœ¹³ náh² cuonh², hi³ jáun² lœ¹³ ná¹chan¹ ní¹con² Dió³². Hi³ hnoh² né³, tsá² nio² tun³ honh², ma³jœ¹³ náh² honh², hi³ jáun² niau²¹ cáun² honh² náh². \v 9 Chá¹ náh² hláyh³ honh², hi³ uo³ náh² ca³la³ hi³ jngýh³² honh² náh². Cha³ jmœ¹ jú¹ jmœ¹ ngáyh¹³ náh², cuœ¹ tayn²¹ jmœ²zœh¹ máh¹ náh²; hi³ cha³ jmœ¹ má¹hiúnh¹³ náh² honh² né³, cuœ¹ niau²¹ hlah³ honh² náh². \v 10 Jmu³ náh² hi³ tsœ¹juœ³ náh² ta³ ní¹ Dió³² Juo¹³ dí², jáun² hí³ né³ ziau³ chí³cuú² hi³ lý³ quien² náh².

\s Tsá² chú² ñih²³ raynh²¹

\p

\v 11 Hnoh² reh², tiú²uú² hniáuh³² ziú¹ hýen¹³ náh² tsá²ján² tsá²ján²; quí¹ tsá² hleh³² hlah³ quioh²¹ raynh²¹, ho³ hi³ chú² ñih²³ siáh³ raynh²¹, tsá² la³ hí³ dá² hleh³² hlah³ ca³tý²¹ liei²¹ jáun² quioh²¹ Dió³² bíh¹, hi³ chú² ñih²³ tsú² siáh³ liei²¹ jáun². Quí¹ nœ¹juáh³ la³ chú¹ la³ ñih²¹ hnú² liei²¹ jáun², jáun² jmuh³² hnú² la³jmœ¹ jmu² jan² tsá² lœn³ jue²¹ bíh¹ cha³ jmœ¹ má¹tih²¹ hnú² la³ cun³ hi³ juáh³ jáun² liei²¹. \v 12 Quí¹ jan² tán¹ bíh¹ Tsá² ca³quiú² héih³² zian², hi³ lœn³ siáh³ Jue²¹; hnga² hí³ bíh¹ siáh³ týn² líon³² tsáu², ho³lá²dá² hi³ hin³ tsú² tsáu². Hi³ jáun² né³ çhin² dá² tsánh² hnú², jáun² sa³ hnú² yáh³ hnáuh² jmúh¹³ jue²¹ hi³ rá¹tsýh³² héih³² ní¹con² tsá²mý³cuóun² renh²?

\s Tiá² hniáuh³² jmu² tsú² tonh² ca³tý²¹ hi³ hu²¹

\ss tsœ³ tsú² jmu³

\p

\v 13 Hi³ jáun² né³, hnoh² tsá² juáh³ la³ lá²: “Né³² ho³ tsa³háu² tsáu¹³ jnoh¹ cú²juú² cun³ cáun² mii², hi³ tsá¹hnáu¹³ jnoh¹ quýe³”, niéi² náh² re² jáy¹³ lá²: \v 14 ĩHí¹juáh³ he³ lœ¹³ tsa³háu² yáh³ tiá² hi³ ñih¹ hnoh², tiá¹³ bíh¹ tiá³ jlánh¹ ñih¹ hnoh² hi³ he³ lœ¹³ jmœ¹tsú² jmœ¹ja³²! Quí¹ jmáy¹ hi³ zian² hnoh² jáun² dá² lœ³ la³jmœ¹ lœ³ cáun² jnie³ cháun¹ bíh¹, cáun² hi³ lœ¹ jnia² cu³tiá³ pih²¹, hi³ la³juý³² yein³² siáh³. \v 15 La³ lá² bíh¹ jmœ¹ hniáuh²¹ juáh¹³ hnoh²: “Nœ¹juáh³ Dió³² Juo¹³ dí² hnió³, jáun² ziaun² bíh¹ dí² hi³ jmú¹³ dí² hi³ lá² ho³ hi³ ó³²”. \v 16 Tý³la³ hnoh² má¹ná¹, cá² ní¹ hléh¹ jú¹ tú² ráun³ bíh¹ hnoh² hi³ jmuh³² náh² tonh² lœn³²; tý³la³ jáy¹³ la³ nœ² né³, hú¹tá¹ jú¹ hlah³ bíh¹. \v 17 Hi³ jáun² nœ¹juáh³ zian² tsá² má²ñi³² he³ hi³ chu²¹ jmu³, tý³la³ má¹lý³² jáun² né³, tiá² hi³ jáun² jmu² yáh³ tsú², hi³ jáun² tsá² la³ hí³ má²ca³lý³ren² tso³ bíh¹.

\b

\s Háynh¹³ bíh¹ quioh²¹ tsá² hánh³

\c 5

\p

\v 1 Ja³bí¹ hnoh² siáh³, tsá² hánh³, jniéi² náh² re² jáy¹³ lá²! Uo³ hnoh² hi³ tœ¹ hoh³ náh² hi³ ca³tý²¹ uu³cha³tsý³² hi³ né³bí¹ má¹tsoh¹ náh² honh². \v 2 Lœ³ la³juah²¹ dúh¹ hi³ má²ca³cáh² bíh¹ la³jœ³² hi³ zia³² jáun² quián¹³ náh²; hi³ hmýh³² chu²¹ hi³ nio³ náh² jáun² né³, lœ³ la³juah²¹ dúh¹ hi³ má²ca³cúh² mí¹cháu² bíh¹. \v 3 La³jmœ¹ lœ³ hi³ má²ca³hiá² juóuh³² bíh¹ mí¹ñí² cú¹tiáu² jy³ mí¹ñí² cú¹mí¹niau²¹ jáun² quián¹³ hnoh². Juóuh³² jáun² né³ má²li²¹ hi³ tson² bíh¹ má²ca³lý³ren² náh² tso³, hi³ jáun² cun³quionh³ juóuh³² jáun² bíh¹ cón³² hnoh² la³juah²¹ dúh¹ hi³ hún¹ sœ². Quí¹ jmáy¹ hi³ tiauh² dí² lá² jlánh¹ má²ca³cháh¹ hnoh² cu³lý²¹ hi³ lœ¹³ lý³ hánh³ náh². \v 4 Sá¹nœ² niéi² náh², jyé³ cónh³ tso³ tiá² cha³² quyé³ hi³ jmœ¹ hniáuh²¹ má¹hmah²¹ náh² ñí¹con² tsá² ca³jmú³ ta²¹ ñí¹náy² quián¹³ náh²; hi³ Dió³² Tsá² lœn³ Juo¹³ hliáu³ tionh² hñu³mý³cuú² né³, má²ca³náy³² jáy¹³ hi³ tú² hna² jáun² tsá² ca³jmú³ hí³ ta²¹ ñí¹con² náh². \v 5 Jlánh¹ re² ma²ca³ma³zián¹³ hnoh² ñí¹ hué²¹ lá², hi³ cáun² lœ¹ má²ca³ma³hiúnh¹³ hnoh² honh² hi³ jmúh¹³ náh² lý³ua³ cáun² hi³ ca³lý³ hniá¹ náh² jmúh¹³. ¡La³jmœ¹ má²cánh¹ tsú² cuá¹juœ² hi³ má²jngýh³ bíh¹ tsú², má²ca³ma³hion²¹ náh² honh²! \v 6 Hi³ cáun² lœ¹ ca³ra³can³² náh² tso³ tsá² tiá² tso³ ren², hi³ ca³jngýh³² náh²; uá¹jinh¹ tsá² tiá² hi³ hlah³ ca³jmú³ hí¹ cáun² ñí¹con² hnoh².

\s Tsá² hu²¹ cáun² tsœ³ hi³ ná¹hé² ná¹jan² Jesucristo

\p

\v 7 Hi³ jáun² né³ reh², tsá² ná¹janh³² náh² hi³ jáunh³ Tý³² Juo¹³ dí², hniáuh³² ná¹hu²¹ honh² náh² ca³tý²¹ jmáy¹ jáun² la³jmœ¹ ná¹hu²¹ tsœ³ tsá² zia³² hi³ má²jná¹ ñí¹náy² quioh²¹, tsá² ná¹hé² ná¹jan³² hi³ chau¹³ jmœ³ la³ cun³ jmáy¹ hi³ lý³ hniáuh³², quí¹ hu²¹ tsœ³ tsú² hi³ ló³² re² hi³ quioh²¹. \v 8 Jáun² né³, ja³bí¹ hnoh² siáh³ hniáuh³² cháh¹³ náh² tiá³ honh² ca³tý²¹ hi³ hu²¹ jáun² honh² náh² hi³ má²ja³quián³ jáunh³ Tý³² Juo¹³ dí².

\p

\v 9 Hnoh² reh², ha³ lœ² chú¹ lœ² ñih²¹ náh² tsá²ján² tsá²ján², jáun² tiá² tá¹tsýn¹ náh² héih³², quí¹ má²ja³quián³ cu³tí¹³ bíh¹ jáunh³ Dió³² Tsá² lœn³ Jue²¹. \v 10 Hi³ jáun² né³ reh², chú³² jmu³ náh² la³jmœ¹ ca³jmú³ jáun² la³jœn³² tsá² ca³lýn³ hí³ *tý³² jœ¹ Dió³², tsá² ca³hléh³ hí³ cha¹³ Tý³² Juo¹³ dí²; uá¹jinh¹ ca³ma³tso² lœn³² tsú² tsœ³, tý³la³ ca³tiánh³ bíh¹ tsú² hi³ ná¹hu²¹ cáun² tsœ³. \v 11 Sá¹nœ² jyé³, jnoh¹ ná¹láy²³ hi³ jlánh¹ jmœ¹ ren² tsá² ca³ma³tso² hí³ tsœ³. Uá¹la³ cun³ hi³ má²ca³niéih² náh² jáun² hi³ ca³týn¹ hla¹ Job; tsá² hí³ jlánh¹ re² ca³cueh³ tsœ³ ñí¹ ca³la³ jœ³² hi³ ca³quiúnh³², hi³ ná¹ñíh¹ náh² siáh³ he³ ca³hiau³ tsú² ñí¹con² Dió³² jmœ¹ lý²¹ jáun², quí¹ Dió³² jlánh¹ chun¹ hi³ ja³² lœn³² mií³ tsœ³.

\p

\v 12 Jáun² né³ reh², zia³² bíh¹ siáh³ cáun² jú¹ tson² hi³ jlánh¹ bíh¹ quien² hi³ juáh³ la³ lá²: Tiá² hniáuh³² má¹quien¹³ náh² jáy¹³ quián¹³ cun³quionh³ hi³ hýen¹³ náh² Dió³², sa³jun³ hi³ hýen¹³ náh² tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá² siáh³, sa³jun³ hí¹ cáun² hi³ siáh³ siáh³ tiá² hniáuh³² hœh¹ náh² hi³ má¹quien¹³ náh² jáy¹³ quián¹³. Quí¹ jáy¹³ la³ nœ² tiá² lin¹ lý³ hniáuh³² yáh³ nœ¹juáh³ hi³ ná¹lœn³ hnoh² tsá² tson² jœh²

náh², uá¹ hi³ ca³juah²¹ náh²: "Tson²", uá¹ hi³ ca³juah²¹ náh²: "Tiá² tson²"; quí¹ nœ² lœ¹ ca³ta³zanh¹ náh² ñí¹ hlah³.

\s Lánh³ rón³² hniáuh³² liéinh³² tsú² Dió³²

\p

\v 13 Hi³ jáun² né³, nœ¹juáh³ ja¹ quián¹³ hnoh² zian² jan² tsá² má²tso² tœ³, cuœ¹ liéinh²¹ tsú² Dió³². Hi³ nœ¹juáh³ zian² tsá² re² nio² tœ³, jáun² cuœ¹ má¹quien² tsú² Dió³² cun³quionh³ hi³ hýe³² tsú² jáun² sun¹. \v 14 Hi³ nœ¹juáh³ zian² jan² tsá² tsáun¹, cuœ¹ tiéh¹³ tsú² tsá²daun³² tsá² ná¹ñí¹ cuáh³², jáun² tsá² hí³ tsa³taunh¹ hi³ tsa³lien³ Dió³² cha¹³ Tý³² Juo¹³ dí² hi³ ca³týn¹ tsú², hi³ jñéi³ tsú² siáh³ no¹ chí¹ tsú². \v 15 Jáun² nœ¹ má¹ca³liéinh³² tsú² jáun² Dió³² hi³ ná¹tioh³ cáun² tœ³ tsú², lan¹³ bíh¹ tsá² tsáun¹. Dió³² bíh¹ jmah³ tsá² hí³; hi³ nœ¹juáh³ ren² tsú² tso³, ja³bí¹ hin³ siáh³ tsáu¹³ tsú² uá²jay³². \v 16 Jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ chú³² ton¹³ náh² tsáuh³ ñí¹con² tsá²ján² tsá²ján², hi³ lien¹ náh² siáh³ Dió³² ca³týn¹ tsá²ján² tsá²ján², jáun² lan¹³ náh². Nœ¹juáh³ jan² tsá² zian² la³ cun³ hi³ tý³² tœ³ Dió³² liéinh³² Dió³² [ca³la³ jonh³ jmœ¹ tœ³], hú¹tá¹ cu³tí³ jmu³ bíh¹ ta²¹.

\v 17 Uá¹la³ cun³ hi³ ca³ly³ jáun² ñí¹con² Líh³, tsá² jmœ¹ lœn³ hí³ tý³² jè¹ Dió³² jmœ¹tin². Ja³bí¹ tsá² hí³ siáh³ jmœ¹ lœn³ jan² tsá² lœ¹ tsáu² la³ jnoh¹ bíh¹; tý³la³ jmœ¹ ca³liéinh³² tsú² jáun² Dió³² né³, hi³ ca³mœ³ tsú² hi³ tiú²uú² chau¹³ jmœ³, jáun² ca³quin³ bíh¹ jmœ³ cun³ hny³² mii² tón³² hué³² ñí¹ jmœ¹ cuá³ tsú² jáun². \v 18 Jmœ¹ ly²¹ jáun² né³, ca³liéinh³² tsú² siáh³ Dió³², jáun² ca³jauh³ bíh¹ siáh³ jmœ³ hué³² jáun², jáun² ca³cuú² ca³láu² bíh¹ re² la³jœ³² hi³ lau³ cuá¹ hué²¹.

\p

\v 19 Hnoh² reh², nœ¹juáh³ ja¹ quián¹³ hnoh² zian² jan² tsá² cón³² siáh³ jan² tsá² jmœ¹ má²ngau³² tý³ có³² ca³tý²¹ jú¹ tson², \v 20 jáun² cháu¹ náh² honh² hi³ tsá² jmu² ta²¹ la³ jáun² má²ca³lión³² jan² tsá² jmœ¹ má²jún¹ bíh¹, hi³ jmu² tsú² siáh³ hi³ lœ¹³ hin³ ca³la³ jœ³² tso³ hi³ jmœ¹ ren² jáun² tsá² hí³. [Cun³ nœ² bíh¹ tí³ jáy¹³ hi³ juanh³² jná¹³ ñí¹con² hnoh² reh².]

\h 1 PEDRO

\t Sí² La³ñí¹ Quioh²¹ Pé¹ Tý³²

\tt Tsá² Quian³² Jè¹ Dió³²

\s Pé¹ jmu² cáun² sí² hi³ ca³týn¹ tsá² ná¹yanh³²

\ss tá¹ cáun² hngá¹máh³

\c 1

\p

\v 1 Jná¹³ Pé¹, jan² *tý³² tsá² quian³² jè¹ Jesucristo, cuá¹jmu² jná¹³ sí² lá² hi³ ca³týn¹ hnoh² tsá² má²ca³huén² náh² hué³² quián¹³, hi³ má²tiáunh¹ náh² hué³² ñí¹ uóunh³, uá¹la³ cun³ hué³² Ponto, Galacia, Capadocia, Asia jy³ Bitinia nœ² siáh³. \v 2 Hnoh² bíh¹ ná¹lœn³ náh² tsá² má²ca³quianh³ Dió³² Jméi² dí² la³ cun³ rón³² hi³ ca³lœn¹³ tsú² jáun² la³ cun³ jmœ¹tin² lœn³². Cun³quionh³ Jmœ²chí³ joh¹ tsú² má²ca³jmu³ hi³ ná¹chan¹ hnoh² ñí¹con², hi³ jáun² lœ¹³ má¹tih²¹ náh² re² ñí¹con² tsú², jy³ hi³ jáun² lý³ jýn² náh² siáh³ cun³quionh³ jmœ²hán¹ Jesucristo. Cuœ¹ má¹mieh² náh² Dió³² ca³la³ hi³ lœ¹ tú² lœ¹ ziaun²³, jy³ hi³ cuœ¹ zian² náh² siáh³ cáun² hi³ re² hi³ tyn².

\s Zia³² hi³ hu²¹ tse³ tsú² hi³ hú¹tá¹ lý³tí³

\p

\v 3 Hénh³ ma³ chun¹ Dió³² Jméi² Jesucristo Tý³² Juo¹³ dí², qui¹ cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ ca³ja³ læ³² mií³ tse³ tsú², jáun² ca³jmú³ tsú² hi³ lý³zian² dí² siáh³ cáun² hi³ hmay²¹ cun³quionh³ hi³ ca³jmú³ tsú² hi³ ca³jenh¹³ jáun² Jesucristo ja¹ tsá² má²cá²tsan³. Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ná¹hé² ná¹jan³² dí² hi³ zia³² hi³ hú¹tá¹ lý³tí³ ñí¹con² dí². \v 4 Ja³bí¹ la³ jáun², cun³ñí¹ hi³ jáun² siáh³ né¹ dí² hi³ hiáu¹³ dí² hi³ læ¹ cué²¹ jáun² Dió³² hi³ ná¹hmouh²¹ tsú² jáun² hñu³mý³cuú² hi³ ca³týn¹ tsá² joh¹; cáun² hi³ jmæ¹læ³ tiá² tsúnh¹³, sa³jun³ hliáh¹³, hi³ sa³jun³ læ¹ yieih²¹ siáh³ la³jmæ¹ yieih³² lí¹³. \v 5 Hi³ cun³ñí¹ hi³ nio² cáun² honh² náh² ñí¹con² Dió³² né³, hi³ jáun² hí³ bíh¹ jmu² hua³hí¹³ hnoh² cun³quionh³ pí³ quioh²¹, ca³la³ ñí¹ ca³tú¹ ca³tsýn¹³ náh² jmáy¹ hi³ liáun³ náh². Hi³ Dió³² né³ hún¹ hua³jan²¹ hi³ ma³jnia³² ha³ lánh³ rón³² liáu³² tsú² hnoh² ñí¹ ca³táuh³ jmáy¹.

\p

\v 6 Hi³ jáun² bíh¹ jlánh¹ má²ná¹hiún² læ³² honh² náh², uá¹jinh¹ lý³ hniáu³² má¹tsoh¹ læ²¹ náh² honh² cu³tiá³ cun³quionh³ hliáun³ ñí¹ uu³mí²tsý³². \v 7 Qui¹hliá² hi³ nio² jáun² cáun² honh² náh² læ³ la³jmæ¹ læ³ cú¹mí¹niau²¹ bíh¹, hi³ taunh³² tsú² tín² ja¹ sœ² hi³ jœ²³ tsú² næ¹juáh³ jáun² hi³ hngó³². La³ jáun² bíh¹ læ³ hi³ taunh³² tsú² jáun² ta²¹, qui¹ næ¹juáh³ hi³ tióh³² tsú² la³jœ³² uu³mí²tsý³², jáun² hi³ nio² jáun² cáun² tse³ tsú² né³, læ³ cáun² hi³ tý³ jlánh¹ bíh¹ quien² la³ cónh³ bíh¹ cú¹mí¹niau²¹ hi³ zia³² jáy¹³ hi³ læ¹³ tsa³hín³. Hi³ jáun² næ¹juáh³ la³ má²nio² jáun² cáun² honh² náh² ja¹ la³jœ³² hi³ há² ngá² náh², jáun² næ¹ má¹jaunh³² Jesucristo má²ma³quien² tsú² hnoh² hi³ he³ tsú² cáun² hi³ re² hi³ týn² cu³tí³.

\p

\v 8 Hnoh² tsá² hno³ náh² Jesucristo uá¹jinh¹ ta³ tiá² má²ca³jýen¹ náh²; hi³ uá¹ jáun² la³ jáun² tiá² má²ca³jýen¹ náh² tsú², má²nio² bíh¹ cáun² honh² náh² hi³ ca³týn¹ hí³ dí². Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, læ²tsýnh¹ læ²¹ bíh¹ náh², ca³la³ hi³ tiú²uú² tsý³² héih³², ca³la³ hi³ tiú²uú² lin¹ he³ lánh³ rón³² lý³ juáh¹³, qui¹ cáun² hi³ ja³² ñí¹con² Dió³² bíh¹ jaun³²; \v 9 qui¹hliá² hnoh² bíh¹ má²ná¹héih²³ náh² la³ cun³ hi³ jmæ¹ hu²¹ jáun² honh² náh² jmæ¹ ca³tianh³² náh² tsú² ta²¹, hi³ liáu³ jáun² jmæ²chí³ quián¹³ náh².

\p

\v 10 Hi³ ca³tý²¹ hi³ læ¹³ liáun³ dí² jáun² né³, tsá² lýn³ *tý³² jê¹ Dió³², tsá² jmæ¹ zian² jmæ¹tin², ca³qui² ca³hnauh² re² læ³² he³ lánh³ læ¹³ choh¹³, hi³ ca³hléh³ tsú² jáy¹³ hi³ ca³cué³ Dió³² hñu³ tse³ hi³ zia³² hi³ cué³² Dió³² ñí¹con² hnoh² cun³ñí¹ hi³ ja³² mií³ tse³. \v 11 Jmæ²chí³ joh¹ Cristo bíh¹ ca³jmú³ hi³ ca³lý³ ñí³² tsá² ca³lýn³ hí³ tý³² jê¹ Dió³² ta³ tin² he³ lánh³ rón³² ma³tso² Tsá² læ³ Cristo tse³, jý³ ha³ lánh³ rón³² lý³ quien² tsú² næ¹ má¹lý³² jáun² siáh³. Hi³ jáun² tsá² hí³ jmæ¹ ná¹hnauh² tse³ hi³ hnió³ lý³ ñí³² hi³ hin² dá² tsánh² Tsá² hí³ hi³ já³², hi³ hín² jmáy¹ lý³tí³ siáh³ la³ cun³ hi³ juáh³ jáun² Jmæ²chí³ cuá³ hí³ hñu³ tse³ tsú². \v 12 Tý³la³ Dió³² né³, ca³jmú³ hi³ ca³lý³ ñí³² tsá² hí³ hi³ jun³juáh¹³ ca³týn¹ hmóu³² yáh³ tsú² jáy¹³ hi³ ca³hléh³ jáun² hmóu³², tý³la³ jáy¹³ jáun² dá² ca³týn¹ hnoh² bíh¹. Jáun² né³, jáy¹³ jáun² bíh¹ má²ca³niéih² hnoh² ñí¹con² tsá² ngay³² jú¹ chú³² hi³ læ¹³ liáu³ dí², tsá² hleh³² hí³

cun³quionh³ pí³ quioh²¹ Jmœ²chí³ Chun¹ Tsá² ca³zen³ hí³ Dió³². Hi³ hí¹ la³ tý³ hmóu³² yáh³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³² hniá¹ hi³ há¹ ngý¹³ hi³ jáun².

\s Dió³² té²³ hi³ jmú¹³ dí² ná¹chan¹

\p

\v 13 Hi³ jáun² né³, jmu³ náh² hua³jan²¹ jmœ¹ honh², ma³týn¹³ náh² hi³ jmúh¹³ héih³² ñí¹con² náh² hmóu³². Héi³ náh² honh² ñí¹con² Dió³² hi³ cu³tí³ zia³² hi³ cué³² tsú² nœ¹ má¹cuanh³² Jesucristo cun³ñí¹ hi³ ja³² mií³ tsœ³. \v 14 Ma³li²¹ hnoh² hi³ ná¹lœn³ náh² jon² tsú² tsá² nieh³; ha³ lœ²uú² ma³zián¹³ náh² la³ cun³ lœ³ hi³ jmœ¹ dí¹quiaunh²¹ jáun² honh² náh² jmœ¹tin², jmœ¹ tiá² Dió³² má²cuóun³² náh². \v 15 Tý³ re² bíh¹ ma³zián¹³ náh² hi³ chun¹ náh², quí¹ Dió³² Tsá² ca³te³ hnoh² dá² jan² Tsá² chun¹ bíh¹; \v 16 quí¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³: “Jmu³ náh² chun¹, quí¹ jná¹³ dá² jan² Tsá² chun¹ bíh¹”.

\p

\v 17 Nœ¹juáh³ hnoh² teh³² Dió³² “Tia²¹”, jáun² tianh³² náh² tsú² ta²¹ la³jœ³² jmáy¹ tá¹la³ zian² náh² ñí¹ hué²¹ lá², quí¹ hí³ bíh¹ rá²tsý³² héih³² ñí¹con² ma³ quin³² ma³ jan³² tsáu² nœ¹juáh³ he³ lánh³ rón³² jmu² tsú², hi³ Dió³² hí³ né³ cónh³ tiá² jmu² bíh¹ hi³ siánh³ tsáu² tsá² hlá² tsá² nœ². \v 18 Quí¹ Dió³² má²ca³liáu³² náh² hi³ jmœ¹ zian² náh² cáun² hi³ tiá² tsú²ta²¹, la³ cun³ rón³² lœ³ ta³ hi³ jmœ¹ raunh³² jáun² tsá²daun³² jmœ¹tin². Hi³ hnoh² ná¹ñíh¹ re² lœn³² hi³ jun³juáh¹³ cun³quionh³ hi³ lœ¹ tsá²hín³ yáh³ ca³ly³ hmáh¹ hi³ ca³liáun³ hnoh² jáun², la³ cun³ cú¹mí¹niau²¹ ho³lá²dá² cú¹tiáu², \v 19 quí¹ cun³quionh³ jmœ²hán¹ Cristo bíh¹ ca³liáun³ hnoh² jmœ¹ ca³cuen³ tsú² jáun² hnga² hi³ jún³. Hí³ bíh¹ ca³lýn³ la³jmœ¹ lœn³ jan² *já¹ziáh², jan² jáh³ hí¹ cú¹pih²¹ tiá² cuú² tiá² hliánh² hi³ sa³jun³ quián¹ siáh³. \v 20 Quí¹ la³ cun³ jmœ¹tin² máh³ ca³ly³hiáun¹ Cristo hi³ ca³tý²¹ hi³ nœ², jmœ¹ ñeh² bíh¹ hi³ lœ¹³ la³ cu³ la³ juéh³ mý³cuú²; tý³la³ cun³ñí¹ hi³ ca³týn¹ hnoh² bíh¹, hi³ jáun² dá² ñí¹ ca³táuh³ jmáy¹ lá² bíh¹ má²ca³ly³jnia² tsú². \v 21 Cun³ñí¹ hi³ ca³týn¹ Cristo bíh¹ hi³ tanh²³ hnoh² ta²¹ Dió³², Tsá² ca³jmú³ hí³ hi³ ca³jenh¹³ tsú² ja¹ hla¹, jy³ hi³ má²ca³ma³quien² tsú² siáh³ Cristo; hi³ jáun² né³, hnoh² má²ca³tianh³² ta²¹ Dió³² jy³ hi³ má²ná¹hen² siáh³ honh² náh² ñí¹con² tsú².

\p

\v 22 Hi³ jáun² né³, cun³quionh³ hi³ ca³tionh² náh² jáun² ta²¹ jú¹ tson², má²ca³jmu³ náh² jy² jmœ¹ honh² [cun³quionh³ Jmœ²chí³ Chun¹], hi³ jáun² lœ¹³ hi³ cu³tí³ má¹hno¹ náh² tsá² reh² dí². Hi³ jáun² né³, hniáuh³² bíh¹ hi³ má¹hnáu³ náh² quiún¹ tsá²ján² tsá²ján² ca³la³ jonh³ jmœ¹ honh² náh², jy³ ca³la³ jœ³² huá² pí³ quián¹³ náh² nœ² siáh³. \v 23 Quí¹ hnoh² má²ca³ly³zian² náh² siáh³ cáun² hi³ hmay²¹; jun³juáh¹³ uú² cun³quionh³ ñeh² mí¹ziúh² náh², tsá² lœ¹³ jún³ yáh³, tý³la³ cun³quionh³ jáy¹³ liéh³² quioh²¹ Dió³² bíh¹ hi³ lý³ quien² la³ cun³ jmœ¹hi³nio². \v 24 Quí¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³:

\q

La³jœn³² tsá²mý³cuóun² lœn³ la³jmœ¹ lœ³ náy²,

\q

hi³ la³jœ³² hi³ zioh² tsú² siáh³ lœ³ la³jmœ¹ lœ³ lí¹³,

\q

lœ²quiéin² bíh¹ náý² hi³ jáun² suh³² bíh¹ siáh³ lí¹³;

\q

\v 25 tý³la³ jáý¹³ quioh²¹ Tý³² Juo¹³ dí² má¹ná¹,

\q

quien² la³ cun³ jmœ¹hi³nio² bíh¹.

\m

Hi³ jáý¹³ jáun² né³, lœ³ jú¹ chú³² hi³ má²ca³hléh³ tsú² ñí¹con² hnoh².

\b

\c 2

\p

\v 1 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, chá¹ náh² tý³ có³² la³jœ³² ñí¹ hi³ hlah³; ha³ lœ²uú² ma³can¹³ náh² tsáu², sa³jun³ hniáuh³² læ³ náh² la³ cá¹ la³ jéinh¹, hi³ sa³jun³ hniáuh³² uóu³² honh² náh², hi³ sa³jun³ hniáuh³² tú¹ hion¹³ náh² siáh³ tsáu². \v 2 Tý³la³ hnoh² dá² hniáuh³² jmúh¹³ la³jmœ¹ jmu² jan² dáýn² cun³ ca³lý³zian² bíh¹ hi³ hniá¹ jmœ² tiuh²¹; quí¹ cun³quionh³ hi³ hniá¹ hnoh² húh¹³ jmœ² tiuh²¹ hngó³², la³ cun³ jmœ² tiuh²¹ hi³ cue³² pí³ ñí¹con² jmœ²chí³ quián¹³ hnoh², hi³ jáun² bíh¹ cuóun¹³ náh² jy³ hi³ læ¹³ liáun³ náh² siáh³, \v 3 quí¹ hnoh² bíh¹ má²ca³lý³tsýn² náh² hi³ Tý³² Juo¹³ dí² jan² Tsá² chun¹ bíh¹.

\s Cristo læ³ la³jmœ¹ læ³ cá² máý³ quœ¹,

\ss tý³la³ hi³ liéih³² má¹na²¹

\p

\v 4 Hi³ jáun² né³, ma³janh² náh² tý³ ñí¹con² Tý³² Juo¹³ dí², Tsá² læ³ la³jmœ¹ læ³ cá² máý³ quœ¹, tý³la³ quœ¹ liéih³²

má¹ná¹; quœ¹ hi³ ca³quiáh³ Dió³² hi³ læ³ cá² máý³ quœ¹ hi³ jlánh¹ bíh¹ quien², uá¹jinh¹ tsáu² tiá² quiú² tiá² jéih³². \v 5 Ja³bí¹ hnoh² uá²jay³² ná¹lœ³ náh² la³jmœ¹ læ³ quœ¹ hu²¹ jmœ²chí³, hi³ jmúh³² Dió³² ta²¹ hi³ læ¹³ hná¹ hiah³² cuáh³² quioh²¹ hi³ læ³ jáun² cun³quionh³ jmœ²chí³; jy³ hi³ læ¹³ náh² siáh³ cu³ nió³ mí²tsáu² tsá² ná¹chan¹ ñí¹con² Dió³², tsá² zia³² hi³ ná¹jéinh²³ náh² ñí¹con² Dió³² cun³quionh³ Jesús Tsá² læ³ Cristo. Hi³ Dió³² né³ cun³ tý²¹ bíh¹ tsœ³ la³ cun³ hi³ jéinh¹³ náh² jáun² cun³quionh³ jmœ²chí³ quián¹³. \v 6 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹, rá¹juáh³ ñí¹ Sí² quioh²¹ Dió³² la³ lá²:

\q

Tsý³ máh³ Sión chan²¹ jná¹³ jan² Tsá² læ³ la³jmœ¹ læ³ quœ¹ hi³ hu²¹ cuoh¹ jmœh¹ hiah³²,

\q

cá² máý³ quœ¹ ná¹quiáh¹ hi³ jlánh¹ bíh¹ quien²;

\q

œ¹juáh³ tsá² tanh² ta²¹ tsá² hí³ né³,

\q

cónh³ tiá² chau²¹ bíh¹ jmáy¹ hi³ tá¹zanh¹ tsú² ñí¹ hua³heih²¹.

\p

\v 7 Hi³ jáun² ñí¹con² hnoh² tsá² táunh²³ ta²¹ né³, quien² lən³² bíh¹ quən¹ jáun²; tý³la³ ca³týn¹ tsá² tiá² ta²¹ taunh³² má¹ná¹, lə²tí³ bíh¹ la³ cun³ hi³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí², hi³ juáh³ la³ lá²:

\q

Quən¹ hi³ tiá² ca³jeih²¹ jáun² tsá² ná¹lən³ tý³² hiah³²,

\q

ti³tsóh³dí¹ quən¹ jáun² bíh¹ ca³lý³ cá² má³y³ quən¹ hi³ jlánh¹ bíh¹ quien² hi³ hu²¹ cuoh¹ jmə^h¹ hiah³².

\m

\v 8 Hi³ ja³bí¹ lə²tí³ siáh³ la³ cun³ hi³ rá¹juáh³ jáun² la³ lá²:

\q

Hí³ bíh¹ lən¹³ la³jmə^l lə³ cá² má³y³ quən¹ hi³ lə^l quí² lə^l hinh³² tsáu²,

\q

quən¹ jmu³ hi³ quýnh³ tsáu².

\m

Tsá² lə^l quí² lə^l hinh³² quən¹ jáun² né³, quí² hinh³² cun³ñí¹ hi³ jmu² la³ uá¹ tiá² ná³y³² jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³² bíh¹; quí¹ cun³ jáun² má²lə²zeh³ Dió³² yáh³ tsú² hi³ quiunh²¹ la³ jáun².

\p

\v 9 Tý³la³ hnoh² má¹ná¹, ná¹lən³ náh² cu³ nió³ tsá² má²ná¹quiánh¹, tsá² má²ná¹lən³ mí²tsáu² tsá² ná¹jmu² ta²¹ ñí¹con² Tsá² lən³ hí³ Re²¹. Ná¹lən³ náh² siáh³ cu³ nió³ *tsá² má²ná¹hlánh¹ joh¹ Dió³², tsá² má²ná¹chan¹ hi³ ca³týn¹ tsú². Ca³tý²¹ hi³ nə² bíh¹ ca³quianh³ hnoh² Dió³², hi³ jáun² ca³týn¹ hnoh² cuá¹ngáy¹ jáy¹³ hi³ ca³tý²¹ ta²¹ cáu² jueh³² quioh²¹ Dió³², Tsá² ca³te³ náh² hí³ jmáy¹ hi³ jmə^l tionh¹ hnoh² jáun² ñí¹ já¹nié² hi³ ca³nga² hnoh² tý³ ñí¹ tie³ joh¹. \v 10 Jmə^ltin² tiá² jmə^l tionh¹ yáh³ náh² jo³cuo² Dió³², tý³la³ ta³né³² má¹ná¹, má²ná¹lən³ náh² tsá² joh¹ tsú². Jmə^ltin² ha³ tiá² ca³taunh² yáh³ hnoh² Dió³² hó¹ñí¹, tý³la³ ta³né³² má¹ná¹, Dió³² má²ja³² mií³ tsə³ ñí¹con² hnoh².

\s Cuə^l ná¹zian² náh² hi³ ná¹má²cú¹

\ss má²hayn²¹ náh² Dió³²

\p

\v 11 Hi³ jáun² né³ reh² tsá² hnau³ jná¹³, tsá² ná¹lən³ náh² tsá² hué³² siáh³ tá¹la³ tionh² náh² cheih³² ñí¹ hən¹³, tsá² zian² náh² la³juah²¹ dúh¹ tsá² lə^l ñí³tú¹ ñí³lýn¹³, hlə^l lieh¹ jná¹³ hnoh² hi³ chú³² tiá² má¹tih²¹ náh² la³ cun³ hi³ dí¹quian¹ cuá² tanh¹ náh² jmu³, quí¹ hi³ jáun² dá² tý³ jmu² hnié² quionh³ jmə^l honh² bíh¹ náh². \v 12 Jmu³ náh² chun¹ ja¹ tsá² tiá² Dió³² má²cuóun³²; hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lə¹³ ma³quien² tsá² hí³ Dió³² nə^l má¹jaunh³² Dió³² hi³ ja³quiaun² jú¹ tson², quí¹ cun³ñí¹ hi³ jə³ tsú² hi³ chu²¹ hi³ jmuh³² hnoh² jáun², uá¹jinh¹ tsá² hí³ cáun² lə^l ná¹hle³² hlah³ quián¹³ hnoh² ta³né³², hi³ ná¹jə³² tsú² hnoh² la³juah²¹ dúh¹ tsá² hláyh¹ tsá² hon².

\p

\v 13 Né³² né³, cun³ñí¹ hi³ ca³týn¹ Tý³² Juo¹³ dí², tianh³² náh² ta²¹ ca³la³ jən³² tsá² ná¹ho² ta²¹, tsá² má²ca³chan³ tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá², la³ñí¹ la³ján³ *tsá² cuá¹lən³

mý³chí¹, quí¹ cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ záu² jáy¹³ hi³ cuá¹ho² tsú². Já³bí¹ la³ jáun²
hniáuh³² tanh¹³ náh² ta²¹ \v 14 tsá² ho² ta²¹ hi³ zen² tsá² hí³, hi³ ma³tson¹³ tsú²
tsá² hláyh¹ tsá² hon², jý³ hi³ hleh³² tsú² siáh³ re² hi³ ca³týn¹ tsá² jmu² hi³ chu²¹.
\v 15 Quí¹hliá² Dió³² hnió³ hi³ cun³quionh³ hi³ jmúh¹³ hnoh² hi³ chu²¹, lē¹³ jnē³²
ho³ tsá² cáun¹ te³, tsá² cáun² lē¹ hleh³² jmáh³la³ jáy¹³ hi³ lē¹ chin² chí¹ hmóu³².

\p

\v 16 Ma³zián¹³ náh² la³jme¹ zian² tsá² má²ca³liáun³ ñí¹con² lý³ua³ cáun² hi³ jme¹
lē¹³ zaunh³ tiá³ quioh²¹; tý³la³ jun³juáh¹³ hi³ jmúh¹³ náh² hi³ hlah³ yáh³ má¹ná¹
quí¹hliá² cun³ñí¹ hi³ zian² náh² jáun² re² týn². Tý³ re² jmu³ náh² la³jme¹ lē³ hi³
ná¹lən³ náh² tsá² má²dí¹hlánh¹ joh¹ Dió³² bíh¹. \v 17 Tianh³² náh² ta²¹ ca³la³ jən³²
tsáu². Ma³hno¹ náh² tsá² reh², jmu³ náh² juénh² ñí¹con² Dió³², hi³ tianh³² náh²
siáh³ ta²¹ tsá² cuá¹lən³ mý³chí¹.

\s Cristo lən³ nóh³² ca³týn¹ tsá² má²tso² tsē³

\p

\v 18 Hi³ hnoh² tsá² lən³ náh² quian²¹ né³, tianh³² náh² ta²¹ re² lən³² tsá² lən³
juóuh³² náh²; tý³la³ jun³juáh¹³ jmáh³la³ tsá² chun¹ yáh³, sa³jun³ jmáh³la³ tsá²
ngý²³ jáy¹³, tý³la³ la³jən³² jý³ tsá² hian² tsē³ bíh¹. \v 19 Quí¹ hi³ jáun² bíh¹ jmu³ hi³
tá¹zanh¹ tsú² re², nē¹juáh³ hi³ má²tso² tsú² tsē³ cáun² hi³ tiá² jme¹ ca³tý²¹ bíh¹,
cun³ñí¹ hi³ jme¹ tsē³ tsú² má²hniá¹ jmáh³la³ hi³ ca³týn¹ Dió³². \v 20 Quí¹ tiá² lin¹
ñí¹ quien² yáh³ hi³ cueh¹³ hnoh² honh² ja¹ la³jē³² uu³mí²tsý³² nē¹juáh³ cun³ñí¹ hi³
la³ ca³jmu³ hi³ hlah³ bíh¹ hnoh², quí¹ cun³ ca³týn¹ bíh¹ hnoh² má¹tsoh¹ honh²
nē¹juáh³ la³ jáun². Tý³la³ nē¹juáh³ la³ ná¹tion²³ náh² honh² ja¹ la³jē³² uu³mí²tsý³²
hi³ ca³lý³ zia³² cun³ñí¹ hi³ jmu³ náh² hi³ chu²¹ né³, hi³ jáun² bíh¹ jmu³ hi³
tá¹tonh¹ hnoh² re² ta³ ñí¹ Dió³². \v 21 Cun³ñí¹ hi³ ca³tý²¹ hi³ nē² bíh¹ ca³te³ hnoh²
Dió³², quí¹ Cristo má²ca³ma³tso² tsē³ hi³ ca³týn¹ hnoh², hi³ ca³quiú² tsú² cáun²
nóh³², hi³ jáun² la³ jáun² hniáuh³² ñí¹táunh¹ hnoh² la³jme¹ ca³ngē³ hnga² tsú².
\v 22 Hí³ dí² né³, hí¹ cáun² yáh³ tso³ tiá² ca³jmu³, hi³ jme¹lən³ tiá² ca³hué² siáh³
jú¹ tē¹jáy² ho³ tsú². \v 23 Jmáý¹ hi³ tē² tú² tē² hiáu³² tsáu² quioh²¹ tsú² ha³ tiá² tē²
jin²³ yáh³ tsú² tsá² hí³; jmáý¹ hi³ tē² jmu² tsáu² hi³ má²tso² tsú² tsē³, ha³ tiá² tē²
jeinh³² yáh³ tsú² ñí¹con² tsá² hí³, tý³la³ jo³cuo² Dió³² bíh¹ ca³chan³ tsú² hnga²,
Tsá² rá²tsý³² héih³² la³ cun³ ca³tý²¹. \v 24 Hnga² bíh¹ Cristo ca³caun² tso³ quiú¹³
dí² cun³quionh³ hi³ ca³jənh³ tsú² jáun² ngú³ quioh²¹ hi³ jún³ ñí¹ crei²¹, quí¹ hi³
jáun² lē¹³ jún³ dí² ca³tý²¹ tso³, hi³ jáun² lē¹³ má¹ziáun¹³ dí² la³ cun³ tý³² tsē³ Dió³².
Hí³ dá² ca³cuu³ ca³jme³ quí¹ hi³ jáun² lē¹³ lan¹³ hnoh² bíh¹. \v 25 Hnoh² jme¹
ñí³táunh¹ náh² jme¹tin² la³jme¹ ñí³táunh¹ *já¹ziáh² má²já²cuýn³; tý³la³ ta³né³² né³,
má²cá²jính³² náh² tý³ ñí¹con² Cristo Tsá² lən³ la³jme¹ lən³ jan² tsá² jmu² hua³hí¹³
já¹ziáh², Tsá² tanh² hó¹ñí¹ jme²chí³ quián¹³ náh².

\b

\s Lánh³ rón³² hniáuh³² ma³zian² tsá² má²jenh² cuo²

\c 3

\p

\v 1 Já³bí¹ hnoh² siáh³ tsá²mý³ tsá² má²ca³jenh² cuonh² náh², tianh³² náh² ta²¹
tsá²ñuh² ñí²cuoh² náh². Hi³ jáun² né³, nē¹juáh³ zian² ma³ jan² tsá²ñuh² hí³ hi³

tiá² ta²¹ taunh³² jáy¹³ quioh²¹ Dió³², lə¹³ bíh¹ niau²¹ cáun² tsə³ tsú² ñí¹con² Dió³²
cun³ñí¹ hi³ má²jə²³ tsú² he³ lánh³ rón³² má²zian² hnoh²; ca³la³ hí¹juáh³ tiú²uú²
jáy¹³ hniauh³ yáh³ \v 2 cun³ñí¹ hi³ jə²³ tsú² hi³ jlánh¹ má²chun¹ ñí²cuo² jy³ hi³
jlánh¹ má²taunh² ta²¹. \v 3 Cha³ jmə¹ jmúh¹³ náh² hý³² lən³² honh² hi³ jmah²¹
náh² re² lən³² tý³ coh³, la³ cun³ hi³ jmouh³² tsú² re² lən³² chí¹, ho³ hi³ háy³² tsú²
mí¹ñí² pih²¹ zən³ tý³ hlá² tý³ nə² quioh²¹, ho³lá²dá² hi³ quýh³² tsú² hmyh³² jlánh¹
chú³² jniá³, \v 4 tý³ quien² bíh¹ jmúh¹³ náh² cú²jueh³² hi³ chú³² jniá³ hñu³ honh²
náh². Juenh² honh² náh² ma³zian¹³, hi³ tiá² hniéi² hnáuh² náh², quí¹ hi³ jáun²
bíh¹ tiá² lə¹ tsa³hín³; quí¹ quien² lən³² bíh¹ ñí¹con² Dió³² hi³ ma³zian² tsú² la³ nə².
\v 5 Quí¹ la³ nə² bíh¹ jmə¹ jmah³² tsá²mý³ tsá² jmə¹ ná¹chan¹ ñí¹con² Dió³², tsá²
jmə¹ zian² cá²jmáy¹; tsá²mý³ hí³ jmə¹ ná¹hen² tsə³ ñí¹con² Dió³² jy³ hi³ jmə¹ tanh²
tsú² siáh³ ta²¹ tsá²ñuh² ñí²cuo². \v 6 La³ nə² bíh¹ ca³jmú³ hla¹ Sara, hi³ ca³tanh²
ta²¹ hla¹ Há²bran²¹ ñí²cuo² jy³ hi³ ca³záyh³ tsú² siáh³ Há²bran²¹ hí³: "Hnú², juóu³²
jné¹³". Ja³bí¹ hnoh² siáh³ lə¹³ lən³ náh² la³jmə¹ lən³ hla¹ tsá²mý³ hí³ cun³quionh³
hi³ jmuh³² náh² hi³ chu²¹, hi³ hí¹ cú¹pih²¹ tiá² cú² tiá² juénh² náh².

\p

\v 7 Ja³bí¹ hnoh² siáh³ tsá²ñuh², cue¹ lən³ náh² tsá² ngý²³ jáy¹³ hi³ ñíh¹ náh² lánh³
zian² tsá²mý³ ñí²cuoh² náh². Jmu³ náh² quien² tsú² la³ cun³ hi³ ca³tyn¹ tsú²,
jun³juáh¹³ jmáh³la³ hliá² hi³ jlánh¹ háynh¹ tsáunh¹ yáh³ tsá²mý³, tý³la³ cun³ñí¹ hi³
ca³ja³ míí³ tsə³ Dió³² ñí¹con² tá¹ gon³ bíh¹ hnoh², hi³ jáun² cáun² jáy¹³ bíh¹
ca³jmú³ tsú² ñí¹con² hnoh² hi³ lə¹³ zian² náh² cun³ jmə¹hi³nio². Jmu³ náh² la³ nə²,
hi³ jáun² tiá² zia³² hi³ chí¹cuú² chí¹jnáy²³ nə¹ má¹ca³lien¹ náh² Dió³².

\s Tsá² má²tso² tsə³ cun³ñí¹ hi³ jmu² hi³ chu²¹

\p

\v 8 Jáun² ñí¹ ca³la³ jə²³ hi³ nə² né³, la³ lá² bíh¹ lə³, hi³ hniáuh³² má¹zian¹³ náh²
hi³ ná¹tioh³ cáun² honh² náh² jy³ hi³ lən¹³ náh² la³juah²¹ dúh¹ hi³ lý³ quián¹³
hmóu³² náh² nə¹juáh³ lý³ua³ cáun² hi³ ca³lý³ quioh²¹ tsá² siánh³; hi³ ná¹hnáu³ náh²
la³ cun³ ca³ty²¹ hi³ renh² náh². Hniáuh³² ja³² míí³ honh² náh² siáh³, hi³ lən³ náh²
tsá² tiá² cáun² lə¹ jmu² quien² hnga². \v 9 Ha³ lə² jéinh¹ náh² hi³ hlah³ ñí¹con²
tsá² jmu² hlah³, sa³jun³ quiú¹ jin¹³ náh² tsá² quiú² je²³. Cha³ jmə¹ jmúh¹³ hnoh²
la³ nə² né³, tý³ re² bíh¹ má¹mieh¹³ náh² tsá² hí³, quí¹ Dió³² má²ca³te³ hnoh² hi³
héih¹ náh² hi³ ma³mieh² bíh¹ tsú². \v 10 Quí¹ la³ cun³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí²:

\q

Tsá² hnió³ zian² hiún² tsə³ jy³ hi³ zian² siáh³ re² tyn²,

\q

hniáuh³² jmu³ hua³hí¹³ bíh¹ tsú² zəh¹ hi³ jáun² tiá² hléh³² jú¹ hlah³,

\q

jy³ hi³ hua³hín¹³ tsú² ho³ siáh³ hi³ jáun² tiá² hléh³² jú¹ tə¹jáy².

\q

\v 11 Cha³ jmə¹ jmu³ tsú² hi³ hlah³,

\q

hniáuh³² jmu³ tsú² jmáh³la³ hi³ chu²¹ bíh¹,

\q

hi³ hniáuh³² hnauh¹³ tsú² ca³la³ jonh³ jmæ¹ tsæ³ he³ lánh³ læ¹³ niau²¹ tie³ quioh²¹.

\q

\v 12 Quí¹ Tý³² Juo¹³ dí² tanh² hó¹ñí¹ tsá² chun¹ bíh¹,

\q

hi³ náý³² tsú² siáh³ he³ hiú² mý³² tsá² hí³;

\q

tý³la³ ñí¹con² tsá² jmu² hi³ hlah³ né³,

\q

tý³ có³² bíh¹ háý³² tsú² ñí¹.

\p

\v 13 ¿Hin² dá² tsánh² læ¹³ jmoh³ hnoh² hian² tsæ³ næ¹juáh³ jmáy¹ ca³la³ jæ³²
dí¹quian¹ hnoh² jmúh¹³ hi³ chu²¹? \v 14 Tý³la³ cun³ jáun² lý³ zia³² bíh¹ hi³ chu²¹
quíán¹³ hnoh² uá¹ cun³ ca³ma³tsoh¹ náh² honh² cun³ñí¹ hi³ jmuh³² hi³ chu²¹. Ha³
læ² jmú² náh² juénh² ñí¹con² hí¹ jan² tsáu², hi³ sa³jun³ hniáuh³² hú¹ cóh²¹ honh²
náh², \v 15 tý³la³ jmu³ náh² hi³ quien² Cristo hñu³ honh² náh² la³ cun³ ca³tý²¹ hi³
læn³ tsú² Juo¹³ dí². Jmáý¹ ca³la³ jæ³² hniáuh³² tiáunh¹ náh² hua³jan²¹ hi³ ngáyh¹
náh² jè¹ ca³la³ jæn³² tsá² nga² jú¹ tson² ca³tý²¹ la³ cun³ hi³ ná¹hé² ná¹janh³² hnoh²
jáun²; \v 16 tý³la³ má¹lý³² jáun² né³, jun³juáh¹³ hniáuh³² jmúh¹³ quien² yáh³
hnoh², quí¹ tsá² hí³ bíh¹ tý³ hniáuh³² jmúh¹³ hnoh² quien². Jmu³ náh² jmáh³la³
hi³ lý³ læ¹³ niau²¹ tie³ hñu³ jmæ¹ hñu³ honh² náh²; hi³ jáun² tsá² hleh³² hlah³ ca³tý²¹
hi³ chu²¹ hi³ jmuh³² náh² jáun² cun³ñí¹ hi³ tanh²³ náh² ta²¹ Cristo né³, læ¹³ lý³ heh³
cun³quionh³ jè¹ hmóu³².

\p

\v 17 Jáun² né³, tý³ jlánh¹ bíh¹ re² hi³ má²tso² tsú² tsæ³ cun³ñí¹ hi³ jmu² hi³ chu²¹
næ¹juáh³ la³ jáun² la³ hnió³ Dió³², la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmu³ tsú² hi³ hlah³. \v 18
Quí¹ hnga² Cristo, jan² Tsá² tiá² tso³ ren² bíh¹ ca³jun³ cha¹³ tsá² ná¹ren² tso³. Cu³
jéin³² la³ lá² bíh¹ ca³jun³ tsú² cun³ñí¹ hi³ ca³tý²¹ tso³ quiú¹³ dí², hi³ jáun² læ¹³ jáu³²
tsú² hnoh² tý³ ñí¹con² Dió³². Ca³jun³ tsú² la³ cun³ hi³ ca³tý²¹ hi³ jmæ¹ dí¹ngú³ tsú²,
tý³la³ ca³jenh¹³ tsú² siáh³ la³ cun³ hi³ ca³tý²¹ hi³ læn³ tsú² jmæ²chí³. \v 19 Hi³ jáun²
tá¹la³ ca³lyn³ tsú² jáun² jmæ²chí³ né³, ñéi¹ tsú² hi³ ca³ñí¹hléh² jáy¹³ ñí¹con² jmæ²chí³
tsá² jmæ¹ ná¹tson³. \v 20 Tsá² jmæ¹ ná¹tson³ hí³ né³, tsá² tiá² ca³jmú³ nieh³
cá²jmáý¹ læn²¹, jmáý¹ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³² juénh² læn³² tsæ³ hi³ cuá¹hé² cuá¹jan³²
tá¹la³ læ¹³ cuó² pa²¹ læn²¹ hi³ ca³jmú³ jáun² hla¹ Noé. Jmæ¹jáun² cú¹pih²¹ læn²¹ bíh¹
tsáu² ca³liáun³, jña³ tsáu² bíh¹ tsá² hí³ cun³ñí¹ la³jæn³² tsá² ca³liáun³ cun³quionh³
jmáý² jáun². \v 21 Hi³ jáun² né³, jmáý² jáun² jmæ¹ læ³ cáun² henh¹³ ca³tý²¹ jmáý²
hi³ zaun³² tsú² jmáý¹ hi³ ziáun² dí² lá² bíh¹; la³ cun³ læ³ hi³ má²ná¹liáun¹ dí² jmáý¹
hi³ né³². Hi³ zaun³² tsú² jáun² jmáý² né³ jun³juáh¹³ jmu² hi³ læ²jý² ngú³ quioh²¹
tsú² tý³ coh³ yáh³, quí¹ cun³quionh³ hi³ jáun² mý³² tsú² ñí¹con² Dió³² hi³ læ³ jý²
jmæ¹ tsæ³ ca³tý²¹ la³jæ³² hi³ læn²³ bíh¹ tsú². Hi³ má²ná¹liáun¹ dí² cun³quionh³ hi³
jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³jenh¹³ Jesucristo, \v 22 Tsá² ca³zanh³² hí³ hñu³mý³cuú², hi³
jáun² má²cuá¹tón²¹ tý³ cuá² chu²¹ quioh²¹ Dió³². Tsá² hí³ bíh¹ Tsá² cuá¹quien²
ñí¹con² la³jæn³² tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³², la³ má²quionh³ la³jæn³² tsá² ná¹chín¹, jý³
la³jæn³² tsá²cuú² tsá²chín³ næ² siáh³.

\b

\s Ca³ta¹ dí² jmú¹³ tá¹³ Dió³² la³ cun³ læ³ pí³

\ss hi³ má²ca³hiau³ dí²

\c 4

\p

\v 1 Hi³ jáun² né³, la³jmæ¹ ca³ma³tso² jáun² Cristo tse³ tá¹la³ jmæ¹ læ³ tsú² jáun² tsá² ngu³, ja³bí¹ hnoh² siáh³ hniáu^{h32} cháh¹³ cáun² honh² hi³ má¹tsoh¹ honh². Quí¹ nœ¹juáh³ tsá² má²ca³ma³tso² tse³ tá¹la³ læ³ tsú² tsá² ngu³, hi³ jáun² tsá² la³ hí³ bíh¹ má²ca³chá³ tý³ có³² tso³, \v 2 hi³ jáun² læ¹³ zian² tsú² la³ cun³ hnió³ Dió³² ñí¹ hná¹ jmáy¹ hi³ zian² tsú² jáun², hi³ jáun² tsá² la³ hí³ tiú²uú² lý³ hniá¹ yáh³ jmu³ la³ cun³ hi³ qui³ hniá¹ jáun² tsá²mý³cuóun² jmu³. \v 3 Má²hliáun³ læ³² bíh¹ hi³ má²ca³jmu^{h3} náh² jmæ¹tin², la³ cun³ hi³ jlánh¹ zaýn³² jáun² tsá² tiá² má²cuóun³² Dió³²; má²tioh²¹ bíh¹ cu³ nœ². Quí¹ jmáy¹ jáun² jmæ¹ zian² hnoh² hi³ jmæ¹ dí¹quiaunh²¹ honh² náh² hi³ læ¹ jmú¹ læ¹ cuóh¹³, hi³ jmæ¹ ma³heinh²¹ náh² jy³ hi³ jmæ¹ ná¹cú² ná¹húh²³ náh² ca³la³ hi³ cú²tiú² cú²jan³² nio², hi³ ná¹cuú² ná¹húh²³ náh² jmáy² tý³ chí¹nga², jy³ ná¹má²tsú¹ má²jónh²¹ náh² dió³² tsá² láyn¹, tsá² tiá² ca³tý²¹ ma³tsu³ ma³jónh³² tsú². \v 4 Hi³ jáun² tsá² tiá² ta²¹ tanh² Dió³² hí³ né³, læ¹ tsá²cáun² tse³ bíh¹ hi³ ca³týn¹ hnoh² quí¹hliá² tiú²uú² jmuh³² yáh³ hnoh² hi³ hlah³ quiún^{h1} tsú², hi³ jáun² dá² má²tú² má²hiáu³² bíh¹ tsú² hnoh² ta³né³². \v 5 Tý³la³ tsá² hí³ dá² ca³týn¹ jœnh³² jú¹ tson² quioh²¹ ñí¹con² Tsá² má²cuá¹hún¹ hí³ hua³jan²¹ hi³ ra³tsý³² héih³² ñí¹con² tsá² zian² jy³ tsá² má²cá²tsan³ nœ² siáh³. \v 6 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ hí¹ la³ tý³ tsá² má²ná¹jún¹ yáh³ má²ca³náy³² jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³², la³ cun³ tsá² má²ca³ta³tsýn¹ hí³ héih³² la³ cun³ qui³ quiunh³² la³jœn³² tsá² ngu³. Ca³náy³² bíh¹ tsú² jú¹ chú³² quí¹ jáun² læ¹³ lý³ zian² tsú² la³jmæ¹ zian² hnga² Dió³² ta³ má²lœn³ tsú² jáun² jmæ¹chí³.

\p

\v 7 Hi³ jáun² né³, má²janh² bíh¹ má²he² jmáy¹ hi³ tsa³hín³ la³jœ³² hi³ zia³². Hi³ jáun² ma³zián¹³ náh² hi³ týn² náh² jmúh¹³ héih³² ñí¹con² náh² hmóu³², jy³ hi³ tianh¹³ náh² hi³ cu³tí³ ná¹zian² honh² náh² hi³ lienh¹ náh² Dió³². \v 8 Hi³ ñí¹ ca³la³ jœ³² nœ² né³, ma³hnáu³ náh² tsá²ján² tsá²ján² ca³la³ jonh³ jmæ¹ honh²; quí¹ tsá² ná¹hnáu³, cun³ chin² bíh¹ tse³ la³ jáh³ dú¹ ñí¹ tsáu¹³ tsá²ján² tsá²ján². \v 9 Hen³ náh² tsá²ján² tsá²ján² hñuh³² náh², tý³la³ jun³juáh¹³ ta³ ma³quí¹ ma³tsan¹³ honh² yáh³ náh² má¹ná¹. \v 10 Ma³ quin³² ma³ jan³² hnoh² má²ca³hian³ náh² ma³ cá² ñí¹ pí³ ñí¹con² Dió³². Jáun² hniáu^{h32} læ¹³ náh² tsá² jmúh³² ta²¹ re² la³ cun³ rón³² læ³ hi³ læ¹ má²ca³cué³ náh² jáun² Dió³², hi³ má¹hon¹ náh² jáun² tsá²ján² tsá²ján². \v 11 Hi³ jáun² nœ¹juáh³ zian² tsá² hleh³² né³, jáun² jáy¹³ quioh²¹ tsú² hniáu^{h32} læ³ jè¹ Dió³² bíh¹. Lý³ua³ jan² tsá² má²cón³² tsáu², cuœ¹ jmu¹ tsú² cun³quionh³ pí³ hi³ cue³² Dió³². Hi³ jáun² la³jœ³² hi³ jmuh³² náh² né³, jmu³ náh² cun³ñí¹ hi³ hnáu^{h2} náh² hi³ lý³ quien² Dió³² cun³ñí¹ hi³ ca³týn¹ Jesús Tsá² læ³ Cristo, quí¹ hnga² hí³ bíh¹ ca³týn¹ lý³quien² hi³ læ³ Tsá² cú² juenh² ca³la³ cun³ jmæ¹hi³nio². Tson² bíh¹ cu³tí³ la³ jáun².

\s Tsá² hen² tý³ con² Cristo má²tso² tse³

\p

\v 12 Hi³ jáun² né³ reh², tsá² hnau³ lən³² jná¹³, ha³ lə² cue¹ cha³cáun² honh² náh² ca³tý²¹ hi³ má²cá² má²lau²³ hnoh² jáun² ta³né³², hi³ lə³ la³jmə¹ lə³ cáun² sə² huáh² tsə³ lən³². Ha³ lə² cue¹ lən¹³ náh² hi³ ná¹quiunh³² náh² cáun² hi³ tiá² jmə¹ ca³tý²¹.
\v 13 Tý³ re² bíh¹ hi³ jmúh¹³ náh² tsynh¹ quí¹hi³hliá² hnoh² ná¹má²tsoh¹ honh² uá²jáy³² la³jmə¹ ca³ma³tso² Cristo tsə³, hi³ jáun² lý³ hiún² honh² náh² ca³la³ hi³ tiá² tsý³² héih³² nə¹juáh³ jmáy¹ hi³ má²cuá¹jáunh²³ tsú² hi³ lin¹ hi³ quien² lən³². \v 14 Tý³ jlánh¹ bíh¹ jmə¹ ren² náh² nə¹juáh³ hi³ tú² hiáu³² tsáu² hnoh² cun³ñí¹ hi³ ca³týn¹ Cristo, quí¹hliá² Jmə²chí³ Tsá² cuá¹quien², Tsá² ja³² ñí¹con² Dió³² cuá³ hñu³ honh² hnoh². [Tsá² tú² hiáu³² náh² hí³ dá² hleh³² hlah³ hi³ ca³týn¹ Jmə²chí³ hí³ bíh¹, tý³la³ hnoh² né³ tý³ ná¹ma³quien¹³ bíh¹ náh² tsú².] \v 15 Nə¹juáh³ zian² hnoh² ma³tsoh¹ honh², tý³la³ ha³ lə² cue¹ lý³ zian² hí¹ jan² tsá² má²tso² tsə³ cun³ñí¹ hi³ lə²jngýh³ tsáu², ho³ hi³hliá² lə²háyn³, ho³lá²dá² hi³ lə²jmú³ hi³ hlah³ hi³ hó³², sa³jun³ cun³ñí¹ hi³hliá² lə¹ lóh³² náh² tanh¹ cáun² jáy¹³ hi³ tiá² ca³týn¹ náh². \v 16 Tý³la³ nə¹juáh³ zian² náh² ma³tsoh¹ honh² cun³ñí¹ hi³ háyn²¹ náh² tý³ con² Cristo, ha³ tiá² hniáuh³² yáh³ lý³ hinh¹ náh², tý³la³ hniáuh³² má¹quien¹³ náh² Dió³² bíh¹ quí¹hi³hliá² má²té²³ hnoh² tsáu² tsá² má²láy¹ Cristo.

\p

\v 17 Quí¹ né³² má²cá²chó³² jmáy¹ hi³ má²lý³liau³ hi³ ra³tsý³² Dió³² héih³², ñí¹con² tsá² tionh² jo³cuo² tsú² tín². Hi³ jáun² nə¹juáh³ ta³bí¹ ñí¹con² jnoh¹ la³ má²lý³liau³ hi³ ra³tsý³² Dió³² héih³², cónh³ bíh¹ tiá² lý³ huáh² tsə³ jmáy¹ hi³ ra³tsý³² tsú² héih³² ñí¹con² tsá² tiá² ta²¹ taunh³² jú¹ chú³² quioh²¹. \v 18 La³ cun³ rá¹juáh³ ñí¹ Sí²: “Nə¹juáh³ tion³ cu³tí¹³ bíh¹ la³ liáun³ tsá² zian² cun³ tý³² tsə³ Dió³², ¿he³ bí¹ lánh³ rón³² quiunh²¹ tsá² tiá² má²zian² hi³ ca³týn¹ Dió³², jý³ tsá² jmu² tso³ nə² siáh³?”
\v 19 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ hniáuh³² jmu³ tsú² hi³ chu²¹ la³ má²jmu² jáun² nə¹juáh³ tsá² má²tso² tsə³ la³ cun³ hi³ hnió³ Dió³², jý³ hi³ hniáuh³² chá³² tsú² siáh³ jmə¹ tsə³ jo³cuo² Dió³² Tsá² lə²jmú³, quí¹ hí³ bíh¹ jan² Tsá² má²tí³² jè¹.

\b

\s Hlə² liéinh³² tsú² tsá² tanh² ta²¹ Cristo

\c 5

\p

\v 1 Né³² né³, hnó³² jná¹³ hléh¹³ tun³ hny³² jon¹ jáy¹³ ñí¹con² tsá²daun³² tsá² ná¹ñí¹ ja¹ quián¹³ hnoh², quí¹ ja³bí¹ jná¹³ uá²jáy³² jan² tsá² má²liei²¹ ná¹ cú²ren² quiúnh¹ tsá² hí³. Jná¹³ lən³ jan² tsá² nau³² jáy¹³ ca³tý²¹ ha³ lánh³ rón³² ca³ma³tso² Cristo tsə³, hi³ ja³bí¹ jná¹³ uá²jáy³² hiáu¹³ jáy¹³ quiúnh¹ tsá² hí³ hi³ zian² jnoh¹ cáun² hi³ quien² la³jmə¹ zian² Cristo nə¹ má²cá²jnia³ tsú² jáun² hi³ quien² lən³².
\v 2 Hi³ jáun² la³jmə¹ jmu² tsú² hua³hí¹³ *já¹ziáh², hnoh² siáh³ hniáuh³² jmúh¹³ náh² hua³hí¹³ tsá² joh¹ Dió³², tsá² má²ca³chan³ hí³ Dió³² jo³cuonh² náh². Jmu³ náh² la³ jáun² hi³ hu²¹ re² honh² náh², [la³ cun³ hnió³ Dió³² hi³ jmúh¹³ náh²,] jun³juáh¹³ hi³hliá² jmu² tsáu² héih³² yáh³, hi³ sa³jun³ hi³hliá² hen² honh² náh² quye³ yáh³ siáh³. Jmu³ náh² ta²¹ quián¹³ ca³la³ jonh³ jmə¹ honh² náh². \v 3 Ha³ lə² jmú² náh² quien² lən³² ñí¹con² tsá² tionh² hí³ jo³cuonh² náh², tý³la³ hnoh² dá² hniáuh³² jmúh¹³ náh² hi³ lən³ náh² cáun² nóh³² bíh¹ ñí¹con² tsú². \v 4 Hi³ jáun² nə¹ má¹cuanh³² Tsá² chín¹ Juo¹³ tsá² ná¹jmu² hua³hí¹³ já¹ziáh², má¹jáun² hián¹³

náh² cáun² hi³ tý³ jlánh¹ bíh¹ quien² la³ cónh³ bíh¹ *có²ron¹ná¹ hi³ hiáuh²³ tsá² láyh²³ nœ¹juáh³ ñí¹ co² tsú²; tý³la³ hi³ hián¹³ hnoh² má¹ná¹, jmœ¹lœh³ bíh¹ tiá² lœ¹ tsa³hín³.

\p

\v 5 Já³bí¹ la³ jáun² siáh³ hnoh² tsá² tsá¹míh¹, tianh³² náh² ta²¹ tsá² má²lieih²¹. La³jœ³² tsáu² bíh¹ hniáuh³² tanh¹³ ta²¹ tsá²ján² tsá²ján² hi³ jmu³ tsú² hi³ tiá² quien² hmóu³², quí¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³ la³ lá²:

\q

Dió³² dá² hon² bíh¹ tsá² jmu² tonh²,

\q

tý³la³ má²hé² má²mieh² bíh¹ tsú² lý³ua³ jan² tsá² tiá² jmu² pan¹ hnga².

\m

\v 6 Jáun² jmu³ náh² hi³ tsœ¹juœ³ náh² ta³ ñí¹ Dió³² Tsá² cú² juenh², hi³ jáun² hí³ bíh¹ ziau³ náh² nœ¹juáh³ nœ¹ má¹cá²chó³² héih³². \v 7 La³jœ³² hi³ hý³² honh² náh² chá¹ náh² jo³cuo² Dió³², quí¹ hí³ bíh¹ taunh² hnoh² hó¹ñí¹.

\p

\v 8 Jáun² né³, tianh³ náh² hua³jan²¹ jy³ hi³ zian² honh² náh² nœ² siáh³; quí¹ tsá² hláynh¹ tsá² hau² náh² hí³ tœ³ ngý³² la³jmœ¹ ngý³² jan² hiah³² hi³ tý³ hóh³², hi³ hnah² nœ¹juáh³ hin² tsánh² lœ¹³ hin³ dí². \v 9 Jáun² jmu³ náh² pí³ hi³ jáun² tiá² lœ¹ cah¹³ tsú² jmáy¹, ma³zián¹³ náh² hi³ nio² cáun² tán¹ honh² náh². Cuœ¹ lý³ ñíh¹ náh² hi³ la³jœ³² bíh¹ renh² náh² tsá² zian² tá¹ cáun² hnga¹máh³ ná¹má²tso² tsœ³ cá²ren² la³ nœ² uá²jay³². \v 10 Tý³la³ nœ¹ má¹ca³nga² hi³ ma³tsoh¹ náh² nœ² honh² cu³tiá³, Dió³² jmu³ hi³ týnh²¹ honh² náh², hi³ niau²¹ cáun² tán¹, hi³ niau²¹ tiá³ honh² náh², jy³ hi³ zeh³ tsú² siáh³ hnoh² ñí¹ hí¹ cáun² tiá² hi³ háynh¹³ zia³². Quí¹ hnga² Dió³² hí³ bíh¹ jlánh¹ ja³² mií³ tsœ³, jy³ hi³ má²ca³te³ dí² tsú² hi³ tsá¹ma³ziáun¹³ dí² cáun² hi³ quien² la³jmœ¹ cuá¹quien² tsú² hnga² cun³ñí¹ hi³ má²ca³cunh³ dí² jáun² quiúnh¹ Cristo. \v 11 Hnga² hí³ bíh¹ cuœ¹ lý³quien² [jy³ hi³ cuœ¹ cuá¹pin³ siáh³] la³ cun³ jmœ¹hi³nio². Tson² bíh¹ cu³tí³ la³ jáun².

\s Hah² Pé¹ jáy¹³

\p

\v 12 Hi³ jáun² né³ reh², la³ cun³ cú¹pih²¹ jáy¹³ hi³ tloh³ sí² lá², má²lœ²jmu³² jná¹³ cun³quionh³ hi³ má²lœ²ma³hau³ reh² dí² Silvano, jan² tsá² cuóun³² jná¹³ hi³ má²tí³² re². Cuá¹jmu² jná¹³ sí² lá² quí¹hliá² hnó³² jná¹³ hi³ hlœ¹ lieh¹ ná¹ hnoh², hi³ hnó³² jná¹³ zíh¹³ jú¹ tson² hi³ la³jœ³² hi³ má²hé² má²mieh² náh² Dió³² jmu² lin¹ hi³ cu³tí³ hniau³ tsú². Jáun² né³, jha³ lœ² chá² náh² tun³ honh²!

\p

\v 13 Tsá² ná¹lœ³ cuáh³² tionh² já¹ juú² lá², ñí¹ téh²³ tsú² lá² Babilonia, tsá² má²ca³quianh³ hi³ Dió³² la³jmœ¹ má²ca³quianh³ tsú² hnoh² siáh³, tsá² hí³ zen² jáy¹³ lá² quionh³ Marcos jón³² jná¹³ nœ² siáh³, hi³ juáh³: “Hia² náh²”. \v 14 Ren¹ náh² tsá²ján² tsá²ján² hi³ re² nio² honh² náh², la³ cun³ qui³ ráyn³² tsú² jan² raynh²¹.

\p

Hi³ cu^{ø1} zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tyn² ca³la³ jən³² náh² tsá² tionh² náh² jo³cuo²
[Jesús] Tsá² lən³ Cristo. [Cun³ nə² bíh¹ tí³ jáy¹³.]